

RALPH SPRINGER

TROUWEN

TROUWEN.

TROUWEN

DOOR

RALPH SPRINGER.

L. J. VEEN. — AMSTERDAM.

TROUWEN
DOOR
RALPH SPRINGER.

I

Liefkoozend schoof Simon zijn arm om haar leest — in innig verlangen haar door die teedere aanraking nader aan zich te verbinden..... nu de avondschemering zachtjes aan alles onduidelijker maakte.....

— Ben je..... voel je je nu gelukkig, Roos ? trilde zijn diepgevoelige stem, fluis-ter-zacht, als vreesde hij door te luiden klank de rust der schemering te verstoren,
— Och-ja !

Haar antwoord verliet Rosa's mond, zóó bewust, zóó rustig-onverschillig, dat het net zoo goed tot antwoord had kunnen dienen op elk andere vervelend-alles-daagsche vraag. Het wekte zijn wrevel op.

— Och ja..... och ja! Anders niet? Rosa.....! Hij wendde haar het knappe, donkergetinte gezicht toe, waarin de mooie, bruine oogen, te gevoelig voor een man wellicht, haar verlangend toeblonken, door een dauwig waas.

— Wat dan..... wat moet ik dan zeggen? vroeg ze licht korzelig, verveeld door sprekensdwang en ze wendde haar oog van hem af, om zijn blik van verlangen te ontgaan.

— O niets!

Wrevelig onttrok Simon haar zijn omhelzenden arm. En in mokkerig gebaar

schoof hij de overgordijnen ter zijde ; zijn blik dwaalde naar buiten..... de straat langs.....

Langzaam daalde 't avonddonker over de stad..... gelijdelijk haar als omvattend in een vasten, machtigen greep. In een greep van vrede-brengende duisternis en nachte-rust. Een nachte-rust, die het eerst en meest beslist haar invloed doet gevoelen in de stille, voorstad gelijkende, buitenwijken.

Straks nog — een uur geleden, bewoog zich een doorgaande stroom van wandelaars door de straat..... nu met het vallen van den avond was dat langzaam aan geminderd. De stroom werd eerst bij wijlen onderbroken — dan kwamen er groote gapingen in..... tot hij vervloede tot clubjes van drie en van vier.....

Langzaam-aan werden ook de clubjes

zeldzamer, waren het nu nog slechts paren, die, laat thuisgekomen, het alweer verlieten, blijkbaar vervuld van het onuitgesproken verlangen, de stille buurt te ontvlieden voor de levendige stadsdrukte.

Tot — het laatste paartje scheen zijn langs gegaan en nog slechts een eenvoudig klik-klak nu en dan de kleine steentjes opklonk ; telkens, zich doffig aankondigend van verre..... in naderbij-komen al luider en scheller opklinkend, hol en hoog-op klokkend voor het huis..... Daarna, weer verminderend, verdoffend, verzachtend, stierf het klik-klak bijna uit in geschuifel, tot het plots geheel stopte. Dan was de enkeling den hoek om, en soesde de straat weer even vredig in.....

Daar boven, op de voorkamer der tweede verdieping van het kleine, in vroolijken trant gebouwde heerenhuis duwde

de jonge man zijn warm, kloppend voorhoofd stijf tegen het venster als wilde hij de verlangende koelte ontdwingen aan de gladde kilheid van het glas. Onderwijl zijn oogen, glas-door-priemend staarden, staarden pijnen fel, in het pogen, de steeds dikker wordende schaduw te doorboren die de lucht ging benevelen, naargeestig uitziend naar een gebeuren in de straat, dat hem mocht afleiden van de opstandige gedachten welke zijn hoofd bestormden, zijn denkvermogen vermeesterden. En, daarbuiten niéts waarnemend wat hem vergoeding gaf voor het jammerlijk-stille, binnenshuis, voelde hij het ongezellig stil-zijn in de straat in overeenstemming met de kamer, waarin hij zich bevond, met de woning van haar die weldra zijn vrouw zou zijn.

* * *

Een plots-haastig klik-klak in de straat dat hem uit die even-peinzing opwekte, deed hem onplezierig aan. Wáárom, nu zijn gedachte-dwarreling even rust vond, moest dat haastig geklepper hem juist weer storen, morde hij innerlijk.

Het geluid klonk vreemd en onhebbelijk door zijn moedwillig storen der gelijkmatige stilte, welke nu den boventoon voerde en verscheurde het ruste-waas dat zich reeds over de doodsche straat had gespreid. Niettemin, het kwam nader, steeds nader en zou nu weldra het huis langs gaan..... Simon berekende reeds, in afkeer van die plotselinge stoornis, hoelang dat hol geluid hem nog zou kunnen hinderen, voor het aan den hoek zijn gehoor zou ontgaan, toen het onverwacht verstilde. Hij zag de oorzaak van het leven, een jongman, midden in de straat

stilstaan..... blikkend naar de verlichte portiek. Dan stapte hij daar langzaam op aan.

In de portiek stak de jongman de hand uit..... er trilde iets door den aether, een sidder-klingeling die zich tot den eenzaamvoelende aan het bovenvenster voortplantte. Een electrisch belletje. Dan — een rukgeluid ; de deur vloog open. Luide riep de jongen iets langs de trap en direct daarop roffelde een haastig gestommel de straat in, als van iets dat de trap afrolde en de portiek instoof.

Tik-tak ; de deur sloeg weer dicht. Vlug wierp de jongman zich op het persoontje dat naar beneden was gerold en sloeg er zijn armen om heen.

Zijns ondanks nieuwsgierig, tuurde Simon nu scherper en herkende hij aan de jurk, den mantel, het dagmeisje van de over-

zijde. Die jongen, murmelde hij, moest dan haar galant zijn.....

Toc — toe nou..... Hij zag met verwondering hoe ruw het jongmensch zijn geliefde ontving en met haar omsprong. De wilde armzwaai om haar hals, dat onbesuisd naar zich toetrekken docht hem eerder een kastijding dan een teedere omhelzing.

En die wilde zoen leek wel een ver-slinding.

Ze duwde hem terug. Zou ze er niet op gesteld zijn? En boos, nu? Dan — neen, 't was maar gekheid, ze haalde hem weer aan. Nog eens — en nog eens..... nog eentje maar..... Ze stapten voort, de straat in, naar de stad. Erg verliefd. dacht Simon hun armen om elkaars middel ziend glijden.

't Peinsde even in hem na, toen zij voor zijn oogen verschemerden, in de verte. Ruw..... ja, min en ruw was het, dat

gekoos op straat en toch..... Diep uit zijn innigst voelen kwam het knagend verlangen in hem op, óók eens zoo volhartelijk en echt-gemeend te worden aangehaald als die jongen daar en, zoo passievol te mogen zoenen en gezoend te worden als hij.

Innerlijk lachte hij bitter. Verbeelding, zijn Rosa ; zoenen en gezoend te worden zooals dat meisje, en nog wel in een portiek. Hoe zou het zelfs overeenstemmen, zijn koude, kille, hooghartige Rosa en — een in-warme, hartelijk gegeven en genoten zoen ? .

Er waren oogenblikken dat hij zich in verbazing afvroeg, of dat wel zijn Rosa was ; het meisje, dat zoo geheel zijn voelen en denken had ingenomen. En dan niet willend gelooven aan zóo een groot zelfbedrog van zijn kant, meende hij eerder

een algeheele verandering van haar wezen te moeten veronderstellen.

Reeds jaren voor hun verloving kende hij haar en gedurende den laatsten tijd er vóór, had hij haar van uit de verte bewonderd en bemind. Hij aanbad haar schier, niéts van haar wetend en kennend dan haar naam, om haar lichamelijk vrouw-zijn en om de ziele-vrouwelijkheid, die in dat heerlijk omhulsel moest wonen. Hij verafgoodde haar heerlijk vrouwelijf, haar niet te slanke, zoo buigzame leest, haar beenen, zoo zuiver omsloten uitkomend in den nauwen rok..... Elke looprondding harer heupen, in dien rok, boeide zijn blik in lichaamswellust en tegelijk in zuiver zién-genot.

Maar toch was het niet louter lichaamsbekoring die hem van verrukking voor haar vervulde, doch voelde hij zich dik-

wijls, sterker dan door haar mooi meisjeslijf, geboeid door haar klare, denkende oogen. Haar oogen — die gewoonlijk als zoekend en waarheid-vorschend voor zich uitstaarden en nooit het eerst den blik afwendden. Dan — in vlug-voorbijgaan op straat, in het heel-even bestaren in concertzaal, dacht iets in hem, in die groote, heldere meisjesoogen een nieuwe, schoone wereld te vinden, een wereld van nieuwe en verheven gedachten.

Reeds maanden had hij, nog bleu-e jongen tegenover vrouwen, haar van uit de verte aanbeden aler hij het waagde, haar met eerbiedigen groet te naderen. Doch weldra scheen het geluk hem toe te lachen. Zekeren avond, toen hij op aandringen van een kennis een bal bezocht, ontwaarde hij ook haar onder de bezoekers, in gezelschap van haar broer.

Zijn kennis lachte om den bewonderenden toon waarop hij van haar sprak en om zijn schuchterheid. Wat, kende hij Rosa Goudeket niet eens, de mooiste „roos” van juwelier Goudeket? En met het recht dat een jarenlange bekendheid met Rosa's broer hem gaf, stelde hij den blooden jongen aan zuster en broer voor.

Hoe heel anders was het toen gegaan, dan hij zich tevoren had verbeeld. Hij had gedacht, haar hooghartig-vriendelijk te vinden, neerbuigend tot hem als een koningin op haar troon, zij die hem de belichaming scheen van intelligentie en bekoorlijkheid. En gehoopt voor het méest even een vriendelijken groet te zullen ontvangen, om daarna haar blik weer te zien verheffen van uit die heel gewone sfeer naar het hoogere, minder stoffelijk leven, waar haar ziel, te oordeelen naar haar rein en

verstandig aanschijn, bij voorkeur scheen te vertoeven.

Maar neen. Zij had zich dankbaar en blij betoond om de nieuwe kennismaking en met kennelijk genoegen zijn kleine bal-attenties aanvaard. Tot een vlottende conversatie had hij het niet kunnen brengen, doch zij had hem er later niet om bespot, bij de haren, zooals hij vroeger wel van andere meisjes had opgemerkt.

Sinds hij van dat bal in een droomerig-gelukkige stemming was thuisgekomen, dreef hem voortdurend een verlangend gevoel naar elke gelegenheid die hem, zij het nog zoo'n kleine, kans bood, haar te ontmoeten. Hij ging nu vaker dan ooit tevoren naar concerten en dikwijls met het begeerde gevolg. Hij ontmoette haar op de fancy-fairs, waar hij kwasi-onverschillig rondwandeland, met zoekend

oog de bezoekers monsterde en eens zelfs bij een lezing, van den grooten professor, over wijsbegeerte. En, elken keer dat hij haar opnieuw zag en een enkel woord met haar wisselde, bleek hem steeds wéér dat de vriendelijke tegemoetkoming, niet voor den vorm was aangenomen, maar bij háár echt was. Hij zag — duidelijk — dat de wil tot vergeten bij haar niet bovendreef..... Zoomin als *hij* háár ooit had kunnen vergeten, zelfs indien hij dat had gewild.

Jegens hem deed ze nimmer zoo onge-naakbaar als ze soms kon zijn tegen enkele jonge branies uit de juwelierskringen. Ze kwam hem in allerlei voorvalletjes zichtbaar tegemoet en hielp hem met haar fijn, vrouwelijk voelen met grooten tact over vele hinderpaaltjes en voetangels in den omgang heen. Ze kon zoo leuk iets vertellen en in zelf-intiem-zijn uitlokken.

tot intimiteit van zijn zijde. Zij zelf bouwde de hoop in hem op, zij effende hem den weg van wat hem fantasie leek, naar werkelijkheid.

Zoo moest het wel in hem gaan hopen en verlangen ; slechts de durf ontbrak hem nog, zich uit te spreken. Doch, zij scheen het in zijn oogen, zijn gebaren te lezen ; ze ontleedde met den helderen blik van haar groote oogen, zijn hakkelend spreken, zijn zoo jongensachtige beschroomdheid. Zichtbaar vergemakkelijkte ze zijn opzet, overbrugde zij de kloof die hem scheidde van haar, de dochter van den rijken juwelier, door hem gemeengzaam te vertellen van thuis, van haar stille moeder, hun eenvoudige leefwijze.

Dan — zekeren avond, waagde hij het en vroeg hij haar met enkele woorden, met vrees in het hart, overtuigd als hij

was van zijn fiasco. Hij durfde zijn oogen niet te gelooven. Ze hoorde hem rustig aan met een vriendelijk lachje in de oogen en zeide dan, heel kalm, heel zeker van zichzelf: Ja. Zónder een trek van hoogere ontroering zónder door een blik van eenige verrassing blijk te geven. Maar dáárvoor had hij toen nauwelijks aandacht; hij hoorde slechts. haar ja, haar wilvolle toestemming en dacht toen te mogen gelooven, dat ze hem wezenlijk *lief*had.

Toen — juichte groote blijdschap in hem.

Zij — zij hield van hem — zij, de mooie, groote Roos — haars vaders kostbaarste diamant; zij, de schitterende ster, die niet slechts glansde door uiterlijke schoonheid, maar óók door haar geestes-gaven. Jaren lang hadden de eerste jongelui uit de juwelierskringen van Amsterdam haar verlangend omfladderd — en hem had ze verkozen.

Ja — hij had het tevoren niet durven droomen; nu ze hem haar jawoord tot bevestiging gaf kón hij niet anders dan gelooven. Ze hield van hem, van den stillen, bedeesden jongen, die in niets uitblonk en zich op niets kon voorstaan. Ja — dáárop wel, dat hij zielsveel van haar hield. Machtig veel, met onpeilbaar diep gevoel.

* * *

Nu zat zij stil, zijn mooie Roos, zoo ongevoelig-stil. Hoe was dat mogelijk? Zij was immers de bruid, *zijn* bruid; zij waren deze ochtend ondertrouwd. Velen van hun intiemsten waren gekomen om hen geluk te wenschen en meer dan een onder hen moet hem hebben benijd; hem, den uitverkoren bruigom, den gelukkigen minnaar van de mooie Roos Goudekete.

Sommige jongelui, 't was hem niet ontgaan, hadden hem licht-spottend aangezien en ook, toen al die jonge meisjes, de nichtjes en vriendinnetjes hem beschouwden, had het hem toegeschenen dat in die mooie kopjes gedurende die oogenblikken allerlei gedachten moesten dooreen warrelen. Toen had het hem gehinderd dat zij, de mooie bruid kussend, hem in zijn stil-zijn en eenvoud waarschijnlijk onwaardig keurden, met haar onder de Choppa te staan.

Maar — hij was zichzelf gebleven, ten spijt van den smadelijken spotlach der jongelui en het gicheltje van een enkel nufje; het had zijn trots, diep in hem, slechts versterkt. Omdat niettegenstaande spot en ijverzucht zij, de mooie Roos, de zijne was en geen hunner de macht bezat, hem haar te ontnemen. Hij had zich trotsch

gevoeld en vol innige dankbaarheid. En *gelukkig*, zijn gansche Zijn als voelende zweven in een sfeer van opperste, schier niet met woorden aan te duiden, tevredenheid.

Nadat de familie' was vertrokken was hij bij haar gebleven omdat hij de zoete bekoring die van haar uitging en tot hem kwam niet wilde verbreken door een afscheid, ware het voor enkele uren. Het nu zich weer plotseling overgeven aan de straat en straatdrukte had hem afgeschrokken, bevreesd als hij was, dat het stadsrumoer en zaken-gedoe, zich aan hem zouden opdringen en uit zijn denken en voelen het lieve en teere verdrijven, voor een wijle.

Men had hen aan elkaar overgelaten en in het huis was een ieder aan zijn bezigheden gegaan. Zoo hadden zij in het kleine salon aan de straat de schemering afge-

wacht; hij haar aanzierend of naar buiten turend, zij kalm en gestadig lezend.

Hij had gedacht en gehoopt dat een poos van stil samenzijn met haar hem goed zou doen, na de groote drukte van den voor hen zoo bizonderen dag. Van dat innig-samenzijn, had hij nog maar weinig genoten. Zijn reizigers-betrekking welke hem zoo dikwerf buitenstads voerde eenerzijds en de oud-joodsche ingetogenheid die bij Rosa thuis nog hoogtij vierde anderzijds, hadden het hem onmogelijk gemaakt, zijn meisje wel zoo innig te leeren kennen, als zijn warm-minnend hart graag had gewild. Doch nu waren zij ondertrouwd — nog enkele weken en ze zouden tezamen onder den trouwhemel staan.....

Haar onwillige kort-affe antwoorden hadden hem ontstemd en gegriefd. Had zij dan geen oogenblik voor hem over; dacht

zij hem dan niet eens een vriendelijk antwoord waard?

Wel, was zij jegens hem nooit anders dan heel vriendelijk, bij koel-af geweest, doch nooit was het hem zóózeer opgevallen, had het hem zóó onaangenaam getroffen als juist nu. Telkens als zij zijn warm-innige teederheid ongeduldig had afgewezen en zij zijn somwijlen plots-wilde omhelzingen had afgeweerd met onmiskenbaren tegenzin op het blank-lief gelaat, had hij dat beschouwd als een, zij het overdreven, uiting van echt jonkvrouwelijke schuchtheid, en had die gedachte hem haar nog meer doen achten. Doch, dat zij zich nu nog koel en terughoudend jegens hem betoonde — ja, zich blijkbaar om hem niet meer bekommerde dan om eenig meubel in de kamer, dat deed hem innig pijn.

Waarom bleef zij maar steeds in dat

boek turen? Hij kon niet gelooven dat zij in de grauwe schemering nog letters kon onderscheiden.

— Lees je nog — Roos? Kan je nog zien?

— H'm..... vraag je wat? Even be-
woog zij haar hoofd, in zijn richting.

— 't Is immers veel te donker om te lezen. Toe nou, liefdewillend gleed zijn arm om haar schouders, trachtend haar tot zich te vlijen, leg dat boek nou eens neer. Kom wat dichtër bij mij.

— Toe — Simon — wees nou verstandig! Niet onvriendelijk klonk haar stem, daarvoor was zij te helder van klank. Ook niet geprikkeld, noch ongeduldig, maar ze was geheel vrij van elke wilvolle sympathieke buiging en wending.

Rosa richtte bedaard het voorovergebogen lichaam op uit haar leeshouding en met een rustige beweging van haar rech-

terhand legde zij haar boek op een tafeltje, achter zich. Dan maakte zij een beweging van opstaan.

— We moesten maar eens gaan zien of er nog een kopje thee voor ons is?

— Vervéel ik je alweer, Roos?

Kalm glimlachend trok ze de mollige schouders op, keerde ze het gelaat naar den klager. Haar beweging, vol rustige charme en de schittering in haar groote, koele oogen, wekten Simon's stillen hartstocht op.

— Roos wat ben je mooi! ontsnapte hem plotseling.

Tegelijk sloeg hij, bijna wild, zijn arm om haar hals, trok het verrast meisjeshoofd heftig tot zich en drukte zijn mond op de zachte lippen, de lieve lippen die nu toch hém behoorden, op de fluweelig-zachte wangen, de groote, heldere oogen, de krulletjes die om haar slapen speelden,

op al wat hij maar kon bereiken en in bezit-nemen van dat mooie wezen, naast hem. Het brak onverwacht doch ook onstuimig in hem los, als een lang en smartelijk gevoeld verlangen en begeeren, waaraan hij eindelijk durfde voldoen.

Even bleef ze roerloos, onverwacht als haar die krachtvolle hartstochtuiting overviel. Dan, tot vol besef ervan komend, trachtte zij zich, met het overwicht harer gewone kalmte, snel en wilskrachtig aan zijn overstelpende liefkoozingen te onttrekken. Weerstand vermocht evenwel niet veel tegen de kracht zijner sterk-uitende passie en dit bemerkend, werd zij ongeduldig en duwde ze hem heftiger, bijna met geweld, van zich; rukte zij haar hals uit zijn liefde-omhelzing als om zoo snel mogelijk haar gelaat te bevrijden van een zoo profane aanraking.

Simon gaf toe. — Nu — denkend dat het nog steeds de meisjes-afkeer van man-beroering was die in haar worstelde — trachtte hij haar te verzoenen door rustiger omvatting en teerder omhelzing. Maar het meisje, in haar gevoel van gewonnen te hebben, maakte zich zijn gedwceër-zijn ten nutte en bevrijdde zich geheel — met een nóg heftiger ruk.

— Ben je boos, Rosa? Of — is het..... ben je ook, misschien — een beetje — bang — voor me?

Langzaam richtte ze het trotsche hoofd tot hem op — een koud, diep-blauw oog op hem vestigend, waarin wel het allerminst vrees was te lezen.

— Bang — bang voor jou? schenen de heel-even openende lippen te spotten. Waarom zou ik bang zijn — en nog wel voor *jou*?

— Dus toch niet — Goddank ; ik vreesde het, zie je ? Maar, als je dan niet hang bent, waarom maak je dan zoo'n misbaar — tegen een zoen. Ben je dan niet mijn meisje — mijn aanstaand vrouwtje...?

— Maar nou toch nog niet !

— Nog niet — nóg niet ! Mag ik je daarom nu geen zoen geven ? Ben je dan nu minder mijn meisje, mijn vrouw, dan over veertien dagen ? Wát verbiedt mij, je nou te omhelzen en te liefkoozen, je nou reeds in mijn armen te nemen en lief te hebben als mijn eigen vrouwtje..... ? Mag ik je dan nou nog niet liefhebben en moet het juist over veertien dagen, na de Choppa ineens loskomen ? Ben je mij dan nu absoluut vreemd, tot aan onzen trouwdag en moeten de ceremoniën van zoo'n dag mij eerst het recht geven mét je te zijn, zooals ik dat innig verlang, zoo-

als ik dat moét, omdat mijn heele lichaam en mijn verlangen naar jou smacht en huilt. — Naar jou — je oogen, je zoenmond, je gezicht, je heele lichaam. — Is het dan misschien..... Roos..... hou je misschien..... niet..... van me..... ?

— Wat een malligheid !

— Volstrekt geen malligheid, viel Simon nu heftiger uit. Roos — zeg eens..... zeg het me nu eens..... hou je van me — of niet ?

Woest, in plotse hartstocht-opwinding, greep hij haar hand en trok haar tot zich. Maar ze bleef kalm, trots zijn opgewondenheid.

— Ssst — Simon, zei ze in even woordestreeling. Wat moeten zij binnen er wel van denken. We moesten maar bij ze gaan ?

— Nee — nee... nog niet..... wacht

even, Roos. Ik beloof je — ik zal kaln zijn. Maar antwoord me dan als ik iets vraag..... 't is je toch niet te veel — wel? Je ziet, ik smacht ernaar..... van je te hooren..... uit jouw mond.....

— Wat ben je toch een dwaze jongen.....
Waarom doe je zoo vreemd? Natuurlijk hou ik van je.....

— Je meent er *niets* van. Het ontsnapte hem tegen zijn wil en direct speet het hem.

— Nu zie je! zei ze zacht, je gelooft me niet. 't Is beter je niet te antwoorden als je zooiets vraagt.

— Nee — nee... zóó meen ik het niet; ik geloof je wél, Roos. Ik *wil* je heel graag gelooven..... als je het maar een beetje anders zegt. Maar..... zoo.....

Ze lachte toegeefflijk.

— 't Is lastig het jou naar den zin te maken. Hoe kan ik nou anders spreken,

dan op mijn eigen wijze en met mijn eigen stem.

— Je weet zelf heel goed, dat ik dat zóó niet bedoel; dat noem ik een uitvlucht. Nee — nou geloof ik je niet!

— Niet gelooven, hoor!

— Nee, dat doe ik ook niet! barstte hij nu los. Ik kan je ook niet gelooven, als je zoo koud spreekt — elk woord zoo door en door overwogen en precies afgemeten. Je praat juist zooals je bent — altijd kalm en gereserveerd; het eene woord komt niet sneller, niet hooger uit je mond, dan het andere. En ook niet warmer, niet hartelijker. O — Rosa, als het wààr was wat je zegt, als je werkelijk een klein beetje van me hield..... dan zou je zóó niet zijn.

— Hoe dan?

— Weet ik dat? Zóó niet, dat voel ik wel. Dan, althans, zou je van mijn zoen

niet beven, alsof ik je beleedigde, je brutaliseerde.....

— Ik beef niet van je zoen, Simon — maar — geloof mij, ik kan nou eenmaal niet tegen liefkoozingen.

— Je kan er niet tegen? Waarom niet? Zeg liever — je houdt er niet van, omdat *ik* het ben — omdat je niet van mij houdt.

— Dat jok je..... dat staat je leelijk. Ik hou wél van je..... Wie zegt van niet?

— Niemand — dan jijzelf. 't Is misschien waar — je houdt wellicht van me zooals je van een kat of een vogel zou houden. Je gevoel voor mij uit zich hier in, dat je aan mij geen hekel hebt.

— Wat 'n onzin.

— 't Is geen onzin. Wil jij dan blijven volhouden, dat je van mij houdt als van je aanstaande man? En — en — je kan

er niet eens tegen..... dat mijn lippen je gezicht aanraken.

— Och — wat — — dat gezeur om een zoen altijd, zei ze wrevelig. Dan stond ze op en liep ze voorzichtig naar de schuifdeuren die hen van het aangrenzend vertrek scheidden. Schijnbaar zonder reden, spiedde zij door de gleuf.....

Ze kwam weer bij hem..... dicht bij hem..... legde in streelaanraking haar hand op zijn schouder.

Een trilling doorschokte hem, plots hevig geroerd sloeg hij zijn donkere kijkers op in den straal-blik van haar hard-blauwe oogen. Maar, hun kalme schittering was hem te sterk en hij wendde het gelaat af.

— Dus! zacht-helder zong nu haar stem hem in de ooren als van een lokkende sirene, als ik me zou laten aanhalen, zoo lang en zoo dikwijls als jij het wenschte.....

als wij ons zouden gedragen als twee hoogere burgerscholiertjes..... dán zou je wél overtuigd zijn dat ik van je hield? Dat bedoel je..... niet?

Hij schudde mistroostig het hoofd.

— Dat weet je wel beter. Wij zijn geen kinderen..... geen schoolkinderen en ik verlang er ook niet naar om met je om te gaan, alsof we dat wél zijn.

Hij zweeg en in nadenken zakte rustend zijn hoofd in de hand. In langzame beweging zette Rosa zich weer naast hem. Met een beweging die haar tot gewoonte was geworden, streken haar beide handen voorzichtig even langs haar kapsel; daarna wachtte zij geduldig af, of hij nog wat zou zeggen.

Eigenlijk was het haar geen ernst geweest, toen ze sprak van naar binnen te gaan. Hier, aan het half-open venster,

vond ze het beter, frisscher, dan in de huiskamer, waar de familie nu onder de hitte-uitstralende gaskroon zou zitten, onder het houden van nabetrachtingen over dezen, gelukkigen dag.

Was Simon maar niet op-eens zoo raar begonnen, zoo heel-vreemd, wrevelde het in haar. Als ze vooruit had geweten, als zij maar eenigszins had kunnen vermoeden, dat hij zoo liefde-op-dringerig en zoo'n dwingeland zou zijn, zou zij zich wel dubbel hebben bedacht vóór haar verloving. Toen ze hem pas leerde kennen scheen hij haar zoo'n gewillige, stille jongen toe die in alles toonde, met haar te dwepen en de belofte scheen in zich te dragen, nooit iets anders van haar te zullen vragen, dan dit altijd te mogen blijven doen. Maar nu bleek hij eenige zelfstandigheid te bezitten, iets wat ze in hem niet had ver-

moed. En hij werd zelfs lastig. Zij — zij zou van hem móeten houden. Zij — verbeeld je..... God..... begon-i nu weer?

— Telkens, als ik je een zoen gaf, onze heele verloving door — ja, wanneer ik je nog maar *wilde* zoenen — stribbelde je tegen, alsof ik je beleedigde, of ik je pijn dee. Waarom? Waarom was dat? Is dan louter de gedachte er aan je al onaangenaam? Hoe..... hoe onverschillig moet ik je wel zijn als zoo iets je afschuw opwekt. En..... en.....

— Nu — wat nog meer, Simon?

Het hinderde hem, hoe bijna moederlijk-toegevend ze hem aanmoedigde zijn grieven te uiten.

— Het schijnt je nog al onverschillig te laten, zei hij, gekrenkt door haar toon. Enfin, zoo'n koud-kalm meisje als jij, moet het wel moeilijk vallen, mijn woor-

.

den érnstig te nemen en te begrijpen. Met mij is het ánders. Ik neem elk woord dat je zegt, je beweging en gebaar voor ernst, omdat dat alles jou zoo echt kenteekent. Alles zegt me zooveel, besloot hij, innig-droef.

— Wat dan, Simon? vroeg ze, een beetje geroerd.

— Heb je ooit — Roos — me een zoen gegeven..... uit eigen opwelling — zonder dat ik er eerst om heb moeten vragen? Zou je dat wel zoo zwaar zijn gevallen als je ooit iets voor me had gevoeld?

Zijn natuurlijke bleuheid verhinderde hem zich vrij en duidelijk te uiten en hij hakkelde en struikelde bijna over zijn woorden. Direct wendde hij weer zijn gezicht af, turend in de donkere straat, omdat hij voor haar den diepen blos wilde verbergen, die nu zijn wangen kleurde. En hij gevoelde spijt, die woorden te heb-

ben geuit, omdat ze een brok ziele-voelen en denken hadden blootgelegd, wat hij had moeten verborgen houden.

Was hij dan een klein kind, dat hij zich zoo gaf? Was dan het laatste restje trots bij hem verdwenen, opgeslokt en vernietigd door haar meisjes-koelheid en onhartelijke gereserveerdheid? Hij voelde nu plots en duidelijk, hoe flauw, hoe onmanne-lijk hij zich had gedragen, door om een zoen te bedelen en door zich te beklagen van in liefkoozingen te worden misdeeld.

Maar op Rosa werkte die klacht, zoo diep uit hem opbruisend, toch in. Ook háár wangen kleurden, maar van onwilligen spijt dat hij gelijk had. Hij had gelijk. Zij waren toch verloofden, over eenige dagen man en vrouw.

Voor haar geestes-oogen flipte een licht — waarin een beeld..... het gelaat van

een jongen man. — Kon Simon dat helpen ?

Een bijna moederlijke glans van verzachting overgleed haar gelaat en vermooide het tot een liefheid die téér aan deed.

— Simon..... zal ik je nu..... een zoen geven ?

— Dank je ! zei hij nu hard en ruw. Zie je mij voor een bedelaar aan ?

— Wat bedoel je daarmee ? Beleedigd door zijn afwijzing stond ze snel op ; ze keek hem recht in de oogen. Wat bedoel je ? Waarom zou ik je voor een bedelaar moeten aanzien ?

— O ja, — nou ben *ij* beleedigd — nou heb *ik* het gedaan.

Het bittere in zijn stem, maar meer nog het verwijt in zijn vochtig, donker oog, stilde haar opkomende heftigheid. Driftig

opgerezen, zakte ze weer langzaam in den stoel en bleef daar zitten, schijnbaar kalm en roerloos. Nu zakte haar hoofd voorover — legde ze haar gelaat in haar handen, diep in haar schoot.

Simon zag haar met angst zoo stil worden. Waarom zakte zij zoo wezenloos ineen? Waarom was zij plotseling zoo stil.....

Hij raakte haar licht aan, streelde haar haren en, heel voorzichtig, haar blank-mooien hals. Ze bewoog zelfs niet.

— Roos — Roos! riep hij nu zacht.

Geen antwoord. Dan — zag hij een beweging, als beefde zij. Nu zag hij het weer. Heftiger bewogen nu haar rug en schouders; heel haar lichaam sidderde. Het roerde hem tot zelfverwijt.

God — wat had hij gedaan? Schreide ze nu? Huilde zij — zijn mooie Rosa, de

koele, de trotsche, die zelden een overbodige beweging maakte, nóóit een onnoodig woord sprak? O — het doorvoer hem dat hij wel ellendig moest zijn geweest jegens haar — dat zij zich zoo zwak aanstelde.

— Roos — Roos! vleide hij en hij schoof met stillen drang zijn arm om haar middel, om het hem zoo dierbare lichaam. Ze duwde hem van zich — met stomme beweging.

O die duisternis, wat een verschrikking, gruwde het in hem. Waarom kon hij haar nu niet zien, haar gezicht — haar oogen?

Daar grijsde hem iets tegen — ginds aan den muur. Wat was het? Een spooksel? Een bleek mansgezicht, een paar droef-angstige oogen. Wie..... wat.....?

Dwaas..... dwaas..... hij is het zelf..... de spiegel.....

— Rosa — Roos..... je bent een beetje

overspannen — we moesten maar naar binnen gaan. Zal ik je moeder roepen?

— Nee — nee — kreunde ze.

— Nou — zeg het mij dan..... zég het dan.....

Wild richtte zij zich op..... maakte ze beweging van wegloopen..... Dan zakte ze weer in haar stoel.....

't Snikken ging nu over tot schreien, tot huilen in stroom van tranen.

— Roos — zei hij nu zacht, haar hand vattende in streeling..... wil je mij vergeven. Ik ben een náár mensch — een onhebbelijke kerel — en ik ben veel te ruw om met jou om te gaan. Wil je me vergeven Roos — wil je probeeren me een beetje beter te maken? Wil je — me..... dan nu..... een zoen geven.....?

Vervelende vent, dacht het direct in hem, daar begon hij alweer.

Wat was het toch met hem? Dan — omarmde hij nog inniger haar lieve lichaam, legde zij haar hoofd op zijn schouder — haar natte wang tegen de zijne.

— Hou je nu van me..... Rosa?

— Ja.....

— Maar..... denk je..... wel genoeg om mij lief te hebben? Om mijn liefkoozingen te dulden?

Langzaam verstilde nu haar huilen. Ze kwam weer tot rust en, haar hoofd oplichtend — poogde Rosa zich weer van hem terug te trekken.

— Maar — maar..... zegt het dan, als je dan niet zooveel van mij houdt — niet véél..... heb je er dan — je reden voor..... Voel je je misschien antipathiek tegen me.....? Ben ik je vreemd? Of — misschien..... is dat het..... is het..... dat je ander liefhebt?

Roos..... zeg het dan..... is het dát? Antwoord dan. Er moet toch reden voor zijn, dat je soms zoo... ongevoelig bent, voor mij. Je bent toch ook..... een meisje..... een vrouw..... je hebt toch bloed..... je moet toch gevoel hebben als een gewoon mensch, als ik — als ieder ander — als ieder meisje. Waarom ben je dan altijd zoo koud en teruggetrokken, waarom lacht jouw oog nooit eens inniger, waarom glanst je wang nooit eens blijder dan gewoonlijk. En — waarom..... waarom..... kan je tegen mij, niet eens een kleine beetje anders zijn, dan tegen ieder ander, dan tegen de geheele wereld? Waarom geef je je aan mij nèt zoo als aan iedereen, als aan je vriendinnen en je familie?

Zie je — Rosa — als je maar een beetje van mij hield zooals ik van jou hou — als

je voor mij zoudt voelen — wat een meisje voor den man voelt met wien ze spoedig, voor altijd zal samen-zijn..... dan zou je niet..... zoo — onhartelijk..... zoo verwijderd.....

Nu stakte zijn stem — en zweeg hij, wijl hij gevoelde dat, als hij nog even doorging hij — zelf zoo gevoelig als een kind, akelig sentimenteele jonge heer die hij was, het zou uitgrienen..... en *dát nooit.*

— Ik kan 't niet, Simon, fluisterde ze, als vreesde ze zijn weder-woord — ik kan het niet..... *kan* het niet..... *nu* nog niet.....

Haar woorden verkilden hem.

— Dan — Rosa — kan niet anders, of ik heb gelijk — moet ik gelijk hebben..... dan..... dan..... je houdt van een anderen man — Rosa ?

— Ja !

Hoezeer het als een zucht zoo onduidelijk haar mond verliet, sloeg haar antwoord hem als een vuistslag in het gelaat, voor het hoofd. Het donderde hem tegen..... als een belediging, als de diepst-krenkende smaad dien een man kan worden aangedaan.

Hij beefde, als in zware koorts..... terwijl 't sloeg en hamerde in zijn hersenen..... Wat deed dat pijn. — Waarom..... waarom ?.....

Waarom had hij het haar gevraagd ? Hij had immers kunnen vermoeden wat haar oprecht antwoord moest zijn.....

Waarom, waarom gevraagd — die vreeselijke vraag ? Hij lachte schamper. Pijnigde die vraag hem dan niet al sinds dagen en weken, brandde zij hem dan niet al zoo langen tijd in het hart en op de lippen ?

Vragen en antwoorden doorwoelden zijn bonzend hoofd..... Het pijnigde ondragelijk, van al die vragen en antwoorden, die het niet tegelijk kon bevatten.....

* * *

Rosa voelde een stil verwijt haar hart beklemmen, bij het zien hoezeer de smart hem aangreep.

— Heb ik je..... pijn gedaan — Simon ? vroeg ze droef-zacht.

Treurig, schudde hij zijn hoofd ontkenkend, hoezeer zijn vochtige oogen *ja* zegden.

— Waarom vroeg je het dan ? verweet ze stil, waarom drong je er dan ook zoo sterk op aan te weten ? Je kan immers niet — tegen het weten der waarheid.

— Had ik dan *onwetend* moeten blijven ?

— Was dat niet veel beter geweest ?

— Rosa ! schrok hij op, dat meen je

niet — dat kan, dat mág je niet meenen. Neen, nee. Zeg dat je dat niet meent.

Zou je mij uit eigen aandrang niets hebben gezegd, als ik je er niet naar had gevraagd? En — zou je *mij* hebben getrouwd?

Ja — je zou het, wij zijn immers al ondertrouwd. En toch — Roos, je geeft niets om me, je hebt een ander lief, zeg je, een anderen man..... en je neemt mij..... je trouwt mij..... Maar dan heb je gelogen... dan loog je, toen ik je vroeg of je van mij hield, toen ik je vroeg of je met hart en ziel de mijne wou worden — en je *ja* zei.

— Simon! uitte ze in verontwaardiging.

— Nee — nee..... laat mij even, een oogenblik. Vergeef 't me, — ik ben ruw geweest..... ik weet het. Vergeef me.....

't Is..... ik voel me een beetje opgewonden, mijn hoofd, 't klopt en bonst..... Maar..... waarom vertel je dat *nu* eerst?

— O — nee..... je vertelde het niet — ik vroeg het, anders zou je het nooit..... Zou ik het nu nog niet weten.....

Met meer dan menschelijke inspanning bedwong hij zijn gezichtspieren, in zijn pogen den smarttrek welke door haar bekentenis er op was gebracht, van zijn gelaat te vagen.

— Rosa — zei hij, nu kalmer, zou je niet..... niet méér willen zeggen? *Wie* — is het?..... En..... heb je hem érg lief?

En wie en wat ben ik eigenlijk voor je. Een bekende — met wien je gaat *trouwen*... Is dat niet zoo?..... Toe nou..... zeg me wat..... over hem.

— Nee! zei ze hard. Haar onwil riep zijn wrevel weer op.

— Nee! Waarom niet? Mag ik hem dan niet kennen — is hij bijgeval te edel om door een gewoon mensch besproken

te worden. Of — vroeg hij bitter, is het ook bezorgdheid voor *mijn* persoon. Ben je bevreesd dat ik er niet tegen bestand zou zijn nog méér over hem te hooren..... omdat je hem liefhebt?

— Waarvoor — wáarvoor zou het dienen? Waarom zouden we over hem spreken? Jij wilt hem kennen — wel, ikzelf ken hem niet meer. Ik zie hem nooit... zag hem niet meer..... sinds eenige jaren...

— Maar toch hou je nog van hem! Scherp viel hij haar in de rede.

— Hoe..... Dat kan jij niet weten. Dat is.....

— Je zei het zelf — daarstraks — ofschoon, ik wist het door het onuitgesprokene wat altijd in je houding lag. Het was je liefde voor hem, die je je altijd en in alles doet beheerschen, die liefde die in jou spreekt — in je beweegt, in je lacht,

en die zich bij alles in je uit. En ik — sukkel — ik dacht dat het meisjesbeschroomdheid was — dat je geen liefde kón toonen uit overdreven gevoel van meisjeseer en kuischheid.....

Heftig stond ze op.

— Je beleedigt me — snerpde nu haar stem. Ik heb hem in jaren niet gezien, althans niet zoolang we verloofd zijn; ik heb hem niet gesproken en óók niet geschreven.....

— Nee — nee — dat niet, maar even erg, zoo niet erger. Je hebt aan hem *gedacht*..... Aan hem dacht je — toen je mij je jawoord gaf; je erkent het, door toe te geven dat je hem nog altijd liefhebt. Als ik je om een zoen bedelde en je weigerde..... dan was 't om hem, dan dacht je aan *hem*. Als ik je kuste..... waren je gedachten ver weg — bij hem. Als je —

zooals dikwijls gebeurt — tegen mij stug en koel was, dan was 't omdat je ziel hém toelachte; dan was je van hém vervuld en aan hem gaf je je dan, mij alles weigerend, stil en vol van liefde. Roos..... Roos... waarom heb je dan *ja* gezegd..... waarom? Waarom dan.....?

Hij zweeg en voelde luid-op — het kloppen van zijn hart.

— Had ik dan moeten — *nee* zeggen?

In die weinige woorden, in die schijnbaar eenvoudige wedervraag, lag een gebiedende eisch om beslissing. Die hoorde hij er in, luid en onmiskenbaar en het doorschokte hem. Wat — wat, angstig rees in hem op — wat ter wereld bedoelde zij er mee en wat wilde zij? Iets, het ergste, wilde zich aan hem opdringen — het *vreeselijke*..... Zou ze dàt bedoelen? Maar nee — nee..... dat kón immers

niet. Nooit zou hij het doorstaan, nooit ; hij zou het niet kunnen dragen. Het zou hem terneerslaan voor eeuwig, het zou hem zedelijk dooden. Nee — liever dan dāt te doorstaan.....

— Waarom..... waarom trouwden jelui dan niet..... Roos ?

— Vraag dat niet..... vraag er niet naar. Ik kàn je niets zeggen..... nou niet..... later misschien.

Vermoeid leunde ze achterover en sloot de oogen..

Hij lachte grimmig..... Zou ze nu werkelijk slapen..... kon ze dat ?

Slapen ! Hij — zou wel nooit weer kunnen slapen, geloofde hij, hoewel hij zich toch vermoeid voelde..... vermoeid, als had hij uren aaneen gewerkt — gepraat — getwist..... Maar — slapen ?

Slapen — zou zij slapen ? Neen — ze

sliep niet ; de zenuwbeven harer lippen, dat telkens vlugge rimpelen van haar voorhoofd — dat trillen van haar handen, nee, dat was geen slaap.

Wat had ze vréemd gedaan..... Eerst gevoelig — en toen heftig vol drift. Zoo kende hij haar nog niet — zoo had hij haar nog nooit gezien..... Kennen ! Maar, kende hij haar dan ? Hij kende haar immers volstrekt niet.

Geschreid had ze — om hem, om dien vreemden vent ; omdat ze nog maar steeds aan hem dacht. Voor hem was ze zoo plots opgesprongen, voor hém had haar helder oog gebliksemd.

Zijn blik dwaalde weer naar haar en omstreefde haar gelaat. Arme Roos — ze zag er nu toch ellendig uit. Niet rozig glinsterden nu haar wangen, maar dof, vaalgeel. Zou ze zich het zóó erg aantrekken ?

't Welde in hem op, weg te gaan, haar te verlaten ; dan kon ze slapen. Maar, als-i wegging — dan wou hij niemand zien — — binnen niet goe-nacht zeggen. Hij wilde zich niet laten bekijken — bij het lamp-licht. Hoe laat zou het zijn ?

Hij trok met willoos bewegen zijn horloge te voorschijn. Half tien ! Binnen zouden ze wel denken, dat ze waren in slaap gevallen.

Geruchtloos stond hij op — greep hoed en stok.

— Ga je heen — Simon ?

— Ja..... Zeg jij ze maar — goedenacht, voor me.

— Ga je — niet even naar binnen ?

— Nee !

Hij huiverde er voor terug, nu in de vriendelijke gezichten daar binnen te blikken — gezichten die hem zouden aan-

staren, in opgewekte belangstelling. Ik ga hier uit. Zeg ze maar — dat ik niet goed in orde ben..... een beetje hoofdpijn. Dag !

Ernstiger dan anders, zag ze hem in de oogen en ze drukte de uitgestoken hand met bijzondere innigheid. Dat deed hem pijn ; een smart-kramp trok zijn trekken samen — vlug maakte hij zijn hand los.

— Dag Roos — dag — tot morgen, zei hij zacht. Onzeker loopend, als was hij beschonken, strompelde hij de kamer door, aanbotsend tegen elk meubelstuk wat hij langs moest ; hij ging heen.

Wat loopt hij zacht — dacht ze. Ze hoorde zijn tred niet even, op de trap. Liep hij op de teenen, om ongezien en ongehoord te kunnen vertrekken ?

Nu moest hij op straat zijn.

Ze keek door het venster.

Ja — daar ging hij..... hij liep snel, schoon onregelmatig. En — niet eenmaal wendde hij het hoofd naar haar om — wat hij anders toch nog wel deed.

Ze zakte weer neer.....

Zou ze hem hebben pijn gedaan? Dat moest wel, hij was zoo gevoelig. En — hij had haar niet eens gekust, toen-i weging. Zou hij haar nu voortaan niet meer willen kussen? *Nooit* weer?.....

Nu — voor het eerst — sinds tijden — verlangde ze naar liefde — trilden haar lippen in smachten, naar warmte-beroe-ring. En even rondend stak ze den mond vooruit — als om te ontvangen — onderwjl haar oogen in de diepte staarden.....

Ze rilde. Koude beroerde haar. Waarom

had hij haar niet nog even in de trouwe
armen geklemd. Zou het morgen — anders
zijn..... morgen.....

II.

Sinds hij den avond van hun ondertrouw zijn meisje had verlaten, bijna in vlucht na haar, hem schrijnende, bekentenis, had hem innerlijk een vernielende ommekeer aangegrepen. En het giste in hem, alsof die schrikkelijke bekentenis hem onder den invloed van een nachtmerrie had gebracht, die niet meer van hem zou wijken en hem alle levens-helderheid wilde benemen. Sedert dien avond voelde hij zich niet meer volkomen bekwaam tot logisch werken, denken en spreken.

Het woord der bekentenis had hem getroffen als een mokerslag op hart en her-

senen ; als een slag, moedwillig toegebracht, die dieper en gevoeliger hem indrong, naarmate de dagen vervloeiden.

Dien vreeselijken nacht was hij na urenlang worstelen met zijn wakensvermogen, eindelijk in slaap geraakt — doch zijn toestand had meer geleken op bedwelming na zenuwuitputting, dan op den sterkenden slaap van een jongen man.

Den volgenden morgen viel zijn veranderd uiterlijk zijn huisgenooten direct op. Zijn oog dat graag vriendelijk keek, al verstond het niet den grooten lach, stond angstig-dof, als van een gemartelde die al maar in vreeze leeft voor de telkens weerkomende zweep. Zijn wangen leken door de vaal-witte kleur ingevallener dan ooit en deden denken aan het gezicht van een zieke, na dagen van in bed liggen.

Het was niet slechts zijn uiterlijk, dat

zijn huisgenooten verbaasde. Hij — thuis een veelspreker, graag willend kouten in een mengeling van scherts en ernst, beantwoordde dien ochtend aan het ontbijt elke vraag met ongeduldig schouder-op-halen. En — als dat niet voldoende zeggen kon, dan vulde hij aan met een enkel woord, droog en kortaf.

Zijn zuster Rebecca begreep er niets van.

— Ben je niet lekker, Sim? vroeg ze half in deelneming, half in scherts.

— Wat bedoel je?

— Of heb je gisteren te veel taartjes gegeten?

Weer haalde hij de schouders. op. Hij liep naar het venster en trommelde.....

Zijn zuster maakte met den vinger figuren in de lucht om haar moeder's aandacht op dat buitengewone feit te leiden. Toen haar moeder verwonderd op-

keek, maakte ze met mond en gebaar, de zotste spreekfiguren.

— Wat is het dan ? vroeg moeder, ongeduldig door dat geheimzinnige.

— 't Is áf ! fluisterde Rebecca, op m'n woord 't is áf.

— Bé je mesjokke..... ! Moeder schrok, van die vreeselijke veronderstelling.

— Mot u maar 's zien, wat een gezicht ; hij is d'r gewoon ziek van.

— Misschien is Rosie niet goed in orde.

— Denk u dat ? vroeg ze. Dan riep ze hard op :

— Hoe is 't met Roos, Sim ?

Ongeduldig keerde hij zich om.

— Wat zanik je toch. Gisteren was je den heelen dag bij haar — toen had je toch zat gelegenheid te zien hoe ze het maakt.

— Is ze dan ziek ?

— Wie zegt dat ?

— Niemand. Maar waarom doe je dan zoo raar. Ben je vannacht op 'n bal geweest? lachte ze.

— Bemoei je met je eigen zaken — ik vraag jou toch ook niets!

Zoo bits sprak hij nooit tegen haar en voelend dat hij onrecht deed, liep hij de kamer uit. Dat praten over Rosa kon hij niet verdragen.

— Ik moet er toch het mijne van hebben, mompelde Rebecca.

Sinds den dag dat Simon zijn Rosa had thuis gebracht was zij erg „groot aan” met haar geweest; ook had zij haar in de beslommeringen met haar bruidstoilet en uitrusting, flink ter zijde gestaan. En ten huize van Goudekiet, waar gezelligheid den boventoon voerde, was ze een welkome gast.

— Bemoei je d'r niet mee, waarschuwde moeder.

— D'r is secuur een beetje heibel —
"anders wéét ik het niet.

— Wat gaat 't jou an — hou je d'r
buiten.

— Laat u mij maar gaan..... Ik moet
er toch eens op uit.....

* * *

Aan zichzelf overgelaten voelde Simon zich niet zoo onafhankelijk als hij zich tegenover zijn zuster had willen voordoen. Integendeel, voelde hij zich zwak en ziekelijk-afhankelijk.

Zijn bruidsdagen, dagen van hoop en geluk, vergleden als stond zijn persoon er heelemaal buiten. Ze lachten hem niet toe, noch hulden ze hem in een waas van innig-gelukkig voelen, zooals hij zich vroeger had gefantaseerd. Die dagen waren hem nu niet als zoovele treden der geluksladder,

die hij nog bestijgen moest, om het paradijs te bereiken welk hij zou worden binnengeleid.

Hij genoot ze niet..... leefde ze ternauwernood.

De versuffing die zijn hoofd had vermeersterd bij Rosa's bekentenis, verduisterde heel zijn waarnemingsvermogen.

Overal waar de slag was neergekomen, waar de pijn had ingevreten, zijn hoofd, zijn hart, schouders, hals en rug, armen en beenen, daar bekroop hem dat suffend half-bewustzijn van gesmaad en beledigd te zijn, buiten zijn schuld en zonder recht op vergelding. En het doordrong, als vergift, zijn bloed door alle aderen en vezels van zijn lichaam — als om heel zijn wezen en zijn persoonlijkheid te vernietigen.

Den eersten dag kon hij er niet toe

komen *haar* te bezoeken. Hij kon niet — kón niet. De groote liefde, die zijn allerninnigst wezen nog steeds voor haar voelde, had hem zeker naar de Van Breestraat gedrongen, indien het vergift der versufing hem niet zijn actief-zijn had ontnomen. Nu was zijn eigen ziel als uit hem gevaren, om plaats te maken voor een arm, zwak zieltje van een klein, bangelijk jongetje. En met zijn geest was zijn energie verdwenen, die zijn lichaam en organen had moeten leiden en regeeren.

Op kantoor, in zichzelf gekeerd, beschreven bladen aanziend en sorteerd werktuigelijk zonder ze te doorlezen, vroeg een stem in hem *of* hij er nog wel zou heengaan, na haar bekentenis. *Of* hij haar nog wel wilde, tot vrouw.

Ja — ja ! smartte het dan in hem. Ga — ga naar haar toe, zoek bij *haar* troost,

bij *haar* medevoelen — zoek liefde bij haar.

Liefde — liefde ! gilde het dan in hem, schoon hij het woord niet over de lippen had kunnen brengen.

Liefde — liefde ! schrijnde het in hem.

En — als hij even werk-stil was, dan hoorde hij zijn eigen stem, weer zacht-innig vragen :

— Roos — hou je van me ? Rosa — heb je me lief ?

Waarop dan de gordijnen antwoord ruischten en met *haar* stem schenen te fluisteren :

— Ja — Sim — ik hou — van je.....

Dan — als het doorvoelde en doorstane weer voor zijn geest visioende doortrilde woede zijn wezen :

— Je liegt — je liegt ! Je hebt een ander lief — een *à*nder, een *á*nder ! Je hebt het gezegd.

Maar hoe het in hem woestte en brandde, de vreemde berusting die zijn geest had bevangen ontmachtte hem tot het trekken van conclusies en het handelen daarnaar. Hij kon niet meer wilvoldenken en hoezeer hij ook in liefde naar haar bleef smachten, overwon ten slotte het verlangen in hem, een grooten afstand, een breede kloof tusschen haar en hem te weten.

's Avonds waren zijn huisgenooten nog niets wijzer omtrent het wezen der zaak. Rosa had Rebecca heel vriendelijk ontvangen; ze hadden samen gewinkeld en thee gedronken bij Ledeboer. Maar, van een twist of zoo iets had ze niet gerept.

Den volgende morgen voelde Simon zich nog êender, kon niets hem bewegen, Rosa te bezoeken. Toch, zei hem de kringloop van zijn gedachten, dat hij niet zoo maar kon wegblijven als een laf jongetje,

zonder iets van zich te laten hooren. Dus, schreef hij haar een briefje; hij moest voor zaken op reis en moest ook nog veel beredderen in verband met hun aanstaand huwelijk.

Dien dag ging hij naar buiten — spoorde hij naar Bussum. Het stadje vermeed hij, om in de bosschen te dwalen.

Uren verstreken zonder dat hij ontspanning vond. Het doorcenkweelen en tiereieren van allerhande vogels, klok-klinkend als de zangoefening van een groote klasse kleine kinderen, vermoeide zijn bonzend hoofd eerder, dan dat het er door werd gestreeld. De onbezorgde zangertjes konden de nadreuning van den zwaren slag toch niet bannen uit zijn hersenen. Ten einde, viel hij geestelijk uitgeput op een schaduwplekje neer — waar hij bleef liggen suffen en soezen tot laat in den namiddag.

Thuis vond hij Rosa's antwoord. — Kom morgen, in ieder geval, schreef ze — er is nog zooveel te bespreken. De woning is *nooit* op tijd klaar. Kom — ik reken er op! —

De woning, daar had je 't weer. Een dubbel bovenhuis, in de oude stad. Hij had het wel wat ondoordacht gehoord wijl het Rosa direct aanstond en omdat de eigenaar, die er meerdere huurders voor kon krijgen, op spoedige beslissing had aangedrongen; zoo had hij, na ampele bezichtiging der kamers, het huurcontract geteekend. Spoedig had hij daarvan het verkeerde ingezien. Het huis had langer dan een jaar leeg gestaan en er viel meer te repareeren, dan de verhuurder hem had voorgespiegeld.

Om Rosa's idee van restauratie te verwezenlijken, moest hij ettelijke kleine

kamers tot groote laten vertimmeren, muurtjes laten sloopen en nieuwe doen opmetselen. Hiér moest een nieuw schot komen, dáár weer, in de gang een vertrekje worden uitgebouwd voor een modern kabinet. En na veertien dagen van onafgebroken timmeren, schilderen, metselen en stucadooren, bleek hem, dat het grootste gedeelte van het werk weer moest worden gesloopt en het schilderwerk te niet gedaan. De inspecteur der gasfabriek, die de plaatsing van den gasmeter was komen bespreken, had de leiding in de woning, als zijnde ondeugdelijk, afgekeurd. Ze was niet tegen de proef der luchtdruk bestand geweest en het was hem gebleken dat ze op ettelijke plaatsen verstopt was. Kortom, hij verklaarde haar ongeschikt tot verlichting van zoo'n groot dubbel bovenhuis. Simon's verzekering dat hij waarschijnlijk in de

meeste kamers electrisch licht zou nemen, baatte hem niet ; de inspecteur hield voet bij stuk. Wilde mijnheer de gelegenheid tot gasverbruik hebben, dan moest er in het huis een deugdelijke gasleiding zijn, anders liet hij geen meter plaatsen.

Dus, had hij zich te schikken, met het gevolg dat de gasfitters de pas herstellde vloeren weer open braken, gaten sloegen door zijn nieuwe muren, het stuc-werk vernielden en de nieuwe verf bevuilden. Zoo was het begonnen en sinds dat was hij van het een in het ander vervallen en dreigde de restauratie nog weken lang te zullen aanhouden. Bij het lezen van haar brief begreep hij, dat zijn tegenwoordigheid weer eens werd vereischt en hij voelde, weer een moeilijken dag tegemoet te gaan. Het meest hinderde hem, dat hij haar weer zou moeten zien en spreken, alsof

er niets was voorgevallen en dat zij in tegenwoordigheid van vreemden, honderd dingen zouden hebben te verhandelen.

Hij ging, met bezwaard gemoed.

Hij zou haar, dacht hij, nederig vinden; ze zou stil doen en weinig spreken. Zijn verslagen, bedroefd gezicht zou bij haar familie belangstelling wekken en haar verwardheid zou haar verraden. Wanneer men hen zoo tezamen zou zien, zij natuurlijk vol verlangen tot toenadering en hij afgewend, zou men bij haar thuis niet weten waaraan die vreemde houding was toe te schrijven en haar wellicht verkeerd uitleggen.

Het karakter hunner ontmoeting week al héél sterk af van het gedachtebeeld wat hij zich er tevoren van had gevormd. Zonder een trekje van berouw op haar gelaat, trad ze hem tegemoet en nam ze hem direct mee naar de huiskamer.

Haar kalme ongedwongenheid verbaasde hem; verbluft keek hij haar er op aan. Maar neen, niets op dat kalme, mooie gezicht herinnerde hem nog aan het hevig-snikkende meisje in avondschemering; noch verried het, of zij meevoelde met de hevige pijnsmart, die hém ondermijnde.

Haar spreken was even kalm en gereserveerd als haar voorkomen en bewegen. Niet één zacht woordje, dát haar ongelijk erkende, geen trilling in haar stem, waarin spijt klonk van hem te hebben gekrenkt.

Zijn verbazing over haar onverschilligheid schoof voor het oogenblik, al wat in hem woelde op den achtergrond. Hoe kon zij, na die scène zoo kort geleden, nu zoo ongedwongen, ja zoo opgewekt zijn, terwijl zijn hart trilde, zijn geest schier verdoofde onder het wee der slagen, hem door haar toegebracht.

Haar moeder ging met hen mee, naar de woning en onderweg bracht haar meisjes-achtig vroolijk-zijn hem zoozeer van de wijs, dat hij voortdurend zweeg. Het ging zijn begrip te boven, dat het meisje, dat zoo kort geleden heete tranen had gestort bij de gedachte aan haar vroegere liefde, nu welgemoed met hem naar *hun* aanstaande woning kon gaan. En onderwijl lachte zij dat kort-betooverend lachje dat hem gevangen had, het lachje dat eigenlijk voor iemand anders was bestemd en spraken de lippen die hem zoolang belogen en bedrogen hadden, nu met dezelfde onverschilligheid over allerhande onzin, als waarmede zij eens zijn harte-vraag met „ja” hadden beantwoord.

Zoo dwarrelden zijn gedachten in hem bij het zien harer opgewektheid en zwijgend ging hij naast haar voort.

In de woning steeg zijn verbazing al meer. Hier zag hij haar weer van een andere zijde — wel niet gansch nieuw, wijl het aansloot op haar gewoon meisjesgedrag, maar toch steeds meer in tegenstelling tot het droefsnikkend meisje dat handenwringend haar smart verkropte.

Hier was zij huurderes en méér, dan hij huurder; de aanstaande mevrouw en heerscheres in haar woning. Zij liet zich het behangsel-stalenboek brengen en het bladzijde na bladzijde ontrollen; daarna sprak ze kort en beslist haar oordeel uit over de verschillende monsters. Effen papier verfoeide ze — vooral in het salon — maar toch moest de behanger rol voor rol, langs den wand houden. Dan koos ze, lichtendbruin, met vloeiend gouden rand, erg breed — geteekend met blokken in zacht geel. De lambriseering, anderhalve

meter hoog en in vakken gedeeld, liet ze eenvoudig sloopen. De muur er achter, moest eerst met cement worden bestraken, gebood ze, anders zou het hout door de vochtigheid te veel hebben te lijden.

Simon, mevrouw Goudeket leidend, volgde haar van de eene kamer in de andere; doch zijn opmerkingen verzonken in het niet, in vergelijking tot *haar* bevelen en opdrachten. En elk dezer deed zijn verbazing weer toenemen, en hem steeds weer opnieuw zich afvragen, of ze nu wel werkelijk een meisje was, een meisje van vleesch en bloed, van zinnen en zenuwen, van vrouwe-zachtheid en aanminnigheid.

Ze poseerde van alles verstand te hebben, ze gaf blijken dat zij zich met alles zelf wilde bemoeien. Den schilder vroeg ze bits, wie hem had opgedragen, de verfkleur te kiezen voor de slaapkamer.

— Dat heeft de baas zoo bepaald, antwoordde hij, droog.

— Komt je baas hier te wonen, man? vroeg ze daarop, scherp. Weet je baas dan, wat voor behangsel voor deze kamer is bestemd?

— Dat weet 'k niet. Da's iets, wat de behanger angaat!

— Zoo —! Maar mij gaat het aan of de kleur van behang en van deuren en ramen met elkaar overeenstemmen — begrepen? Breng die verf maar naar je baas terug!

Na aldus den schilder te hebben afgebluft, gaf ze den electricien een beurt, omdat zij oordeelde, dat zijn buizen te zeer in het oog liepen. Den gasfitters maande ze aan, spoed te maken; de timmerman, een gedweeë, oude man met krullende bakkebaardjes, ving den storm op, door

ook, zonder inachtneming van verplichtingen aan wien ook. Onder den indruk daarvan gaf hij, bij het vertrek, den werklieden een ruim drinkgeld.....

* * *

Bij het naar huisgaan, dien avond, voelde hij zich, zoo mogelijk, nog droever en ontroostbaarder dan den dag tevoren in het bosch.

Nu hadden zij een groot deel van den dag te zamen doorgebracht en zij waren elkaar niets nader gekomen. Geen oogenblik was hij met haar alleen geweest. Zij had uitsluitend gebabbeld over allerlei, hem geheel onverschillige, dingen zonder te willen zien, dat het in hem brandde om gansch andere onderwerpen te bespreken.

Zc hadden boodschappen gedaan, be-

sprekingen gehouden, bezoeken afgelegd en gewandeld, in gezelschap van mama. Niet een minuut, waren zij ongestoord tezamen geweest.

Nu sprak het in hem, dat hij eigenlijk niet had verlangd naar een intiem onderhoud maar, het kwetste hem, dat *zij* er geen dringende behoefte naar had doen blijken. Begreep ze dan niet, of wilde ze niet begrijpen dat haar gebiedende plicht was, hem zoo spoedig mogelijk een voldoende verklaring, een volkomen opheldering te verschaffen van de woorden die haar in haar droefheid moesten zijn ontsnapt.

Intuïtief gevoelde hij niet sterk genoeg te zijn om haar het hoofd te bieden en haar koelheid te trotseeren; nog minder, haar heersch-natuur te onderwerpen. Dat besef verergerde de versuffing in hem.

Weer schreef ze hem..... Waar hij of bleef — er viel nog zooveel te bedisselen. Maar nu antwoordde hij kort, dat hij niet kon komen, wegens drukke bezigheden ; wat de inrichting der woning aanging, liet hij alles aan haar keuze en smaak over..... alles.....

Nog heel even had hij gehoopt, dat zij althans in dat briefje iets zou hebben opgehelderd ; maar dat vond hij spoedig al heel dwaas. Een persoonlijkheid als zij gaf niets over aan papier.....

Zoo naderde steeds dichter zijn huwelijksdag en hij voelde zich al onrustiger worden. Het wilde maar niet in hem gelooven, dat hij binnen enkele dagen, de echtgenoot zou zijn van Roos Goudekiet en dan voor altijd aan haar verbonden.

Het leek hem iets onmogelijks, iets

monsterachtigs. Immers mócht zij wel zijn vrouw worden — zij die een ander liefhad? En, mocht *hij* haar nog wel verlangen tot vrouw — nu hij door haar bekentenis wist, dat ze met hart en ziel van een ander was?

Beangstigend sidderen ging het in hem, dat hij op het punt stond het allerheiligste te schenden — als hij met haar onder de Choppa staand, haar toestond te verklaren, dat ze hem, Simon, tot levensgezel, tot man wenschte, om hem onderdanig te zijn en lief te hebben — om hem overal te volgen, haar geheele leven. Mocht hij wel zoo heiligschennend liegen, ja de zonde van bedrog op zich nemen, door haar tot leugen aan te moedigen en haar daarin bij te staan?

Die vragen, zoo eenvoudig en toch van zoo groot belang, drongen zich al sterker aan hem op. En — hoe hij ook peinsde —

hij moest de antwoorden steeds maar schuldig blijven.

¶ Vóór de verwording van zin innerlijken toestand het toppunt had bereikt, voelde hij bij ingeving dat hij iets moest trachten te vinden tot verweer — dat hij afleiding moest zoeken. Want — een enkele heldere blik in zichzelf zeide hem, dat, zooals nu verdriet en vertwijfeling hem overmeesterden — hij het geen week meer zou kunnen uithouden.

Zich thans opwindend ontrukte hij zich aan zijn stil gedoe en dwong hij zich tot luidruchtigheid..... hij werd drukker dan hij ooit was geweest en opgewonden vroolijk. Na dagen van bijna algeheele afzondering van de menschen, wierp hij zich plots midden in het levensgewoel.

Hij ging naar Den Haag, naar Scheveningen en gaf zich geheel aan de drukte

der badplaats over. Alles was hem goed genoeg om er zijn aandacht aan te wijden, in alles wilde hij weer belangstellen om maar weer frisch in het hoofd en jeugdig in het hart te worden, om weer te leeren voelen en denken.

Met kinderen bouwde hij zandkasteelen, met hooge torens en diepe grachten er omheen, waarover primitieve ophaalbruggen. En — doller dan de dolste der kleinen voerde hij de zandtroepen aan, die het kasteel moesten bestormen — rameide hij de torens met bijlen en palen. Later in den middag — converseerde hij met deftig-uitziende en -aandoende jonge dames over kunst en zedelijkheid, dames die hem, onnoozelen jongen, hartelijk uitlachten toen ze hem later met haar vangst voorbijwandelden.

Nu en dan overviel hem een aanval van

ongekenden werkiijver. Dan deed hij per dag dubbel zooveel af als anders en werkte hij tot 's avonds laat op kantoor, zonder zich te bekommeren om den spot zijner collega's.

— Je kan wel aan hem merken, dat-i op trouwen staat, merkte de „komiek” op.

— Hoezoo Frans? vroeg dan de oudste klerk.

— Nou — kijk maar eens. Hij oefent zich er nou al in, dag en nacht te werken!

De woede, die deze uitlating op zijn gezicht te voren riep, verhoogde dan hun vroolijkheid.

— Kijk — hij wordt al ernstig — hij trekt al zoo'n echt huishoudelijk gezicht!

Andere avonden weer, zocht hij de vrienden op — de jongelui die elkaar op een laat avonduur geregeld in hun vaste kroeg vonden. Daar hielp hij trouw mee

aan de studentikooze pret, luisterend naar bakken — floot een nummertje mee...

Dat spartelen naar genot was tevergeefs — het zelfbedrog lukte niet. Telkens, als hij een oogenblik schijnlijk genoten had in opzettelijke vergetelheid — kwam zij weer voor zijn geest. Als zijn vrienden met hem klonken op zijn „mooie diamant”, dan gaf hij lachend bescheid en accepteerde hij, schijnbaar trotsch, den naam van „mazzeljongen”. Maar daarna, weer naar huis in eenzaamheid — voelde hij zich als keek een ieder hem na — om hem te bespotten :

„Jouw Roos ? Och jongen — die heeft immers maling aan jou ! ze is van mij — van mij !”

Aan alles nam hij aanstoot — elk woord in zijn nabijheid gesproken, dacht hij op

zichzelfven toegepast. Eens wilde hij een slenterenden straatjongen, die zong van „ik heb een oogje — maar niet op jou,” te lijf, omdat hij hem van sarren verdacht.

— Hou je bek — bengel — hijgde hij — den jongen bij den arm schuddend..... Even later voelde hij zich een sul, dat hij zich gekrenkt had gevoeld, door zoo'n straatliedje.

De schouwburg met zijn eeuwig reinevrouwen-, goede, edele vrouwen-, eerlijke-, deugdzame- en liefhebbende vrouwen-repertoire mishaagde hem tot onpasselijkheid toe. Zou de schrijver van zoo'n prulstuk dan nooit het leven met eigen oogen hebben gezien, zou hij nooit met eigen ziel hebben geleefd? Werden die tektsleverancierd dan nóóit wijzer? Tot zelfs in de pauze, speelden hallucinaties bitteren spot met hem. Toen het brandscherm zakte,

scheen daar een onzichtbare hand, als in vuilige letters te schrijven :

„Ik trouw je wel — maar niet omdat ik je liefheb ; ik hou van een ander, EEN ANDER ! Maar dat belet me niet, jou te trouwen..... Waarom ? Een *klein* leugentje is het maar, vergeleken bij mijn grooten levensleugen.”

Een klein leugentje..... meer wil het niet zeggen. Liegt soms niet de heele wereld ? Zijn wij — stumperds, zelven niet groote logens te noemen en is niet ons heele zijn op aarde, één doorlopende logen ?

De hallucinatie verdween dan weer en op het scherm bleef niet anders staan dan de aanprijzing van het beste kindermeel en de deugdelijkste Schotsche whisky. Maar in zijn brein bleef de spotternij hangen en in plaats van langzaam voor hem te ver-

nevelen zette ze hem allengs in vuur en vlam.....

Nooit — nee *nooit*. Nee, hij wilde niet liegen — hij wilde niet — wilde niet. Ik wil niet! — schreeuwde hij luid-op in bed en hij beet de lakens tusschen zijn tanden, om niet allen wakker te gillen. Nooit! Hij zou geen leugen uitspreken en er ook geen aanhooren, die hem heel zijn volgend leven zou nagalmen. Eerder dan dat, zou hij.....

Wat hij eerder zou doen, wist hij niet. Wat zou hij eerder doen, dan trouwen? Het huwelijk uitstellen — verbreken? Zijn woord terug nemen?

Maar — hoe kon hij dat? Onder welk voorwendsel? Welke reden moest hij er voor opgeven?

Reden..... hij wist er geen..... niet één. Hoe toch, kon hij als reden voorgeven

dat Rosa een ander liefhad? Ze zouden hem hartelijk uitlachen — of aan zijn verstand twifelen. Immers, haar gewoon *neen*, zou een ieder, ook haar ouders een voldoende ontkenning zijn, op zijn vreemde bewering — en hoe die wààr te maken? Zou men niet haar verloofd-zijn met hem, haar ondertrouw met hem, aanvoeren als het klaarste bewijs dat ze hem, Simon, liefhad. Hij kon toch niet zeggen dat men haar dwong, tot dat huwelijk.

Wat dan gedaan..... Gevlucht?

De gedachte deed hem reeds sidderen. Vluchten..... Wegloopen als een lafaard — een misdadiger..... Wegloopen.....

Roode vloed golfde hem naar het voorhoofd, bij het zich voorstellen van zoo een verdedigingsdaad..... En bovendien — vluchten beteekende immers vrijwillig afstand doen van hâar — van zijn

droomen — van zijn hopen. En..... en.....
kon hij dat wel..... ?

Vluchten..... dat was — wegloopen als een dief in den nacht. Nooit mocht hij dan weer hopen haar terug te zien. En — nooit zou hij het weer wagen, haar familie of zijn eigen in de oogen te blikken, zonder de zijne neer te slaan.

Vluchten — dat zou beteekenen, alles afstaan — alles verliezen ; geliefde, familie, vrienden, goede naam.....

O..... dat *alles*, het was hem eigenlijk toch zoo onbeteekenend, maar h  ar kon hij niet missen. Hij had haar toch nog zoo onuitsprekelijk lief — zijn mooie Roos. Zoo innig, innig lief.

* * *

Dat was de voorlaatste nacht van zijn jonggezellen-leven.

Hij streed den strijd tegen leugen en lafheid en hij eindigde, met zich geheel gewonnen te geven. Toen eerst konden zijn oogen, die den slaap niet wilden vatten zoolang zijn wezen in strijd was, rusten.

Neen — hij zou niet vluchten — als een lafaard. Als mán zou hij zijn Lot, zijn Geluk in de oogen zien.

Zijn smachten naar liefde en de hoop op innerlijken vrede hadden hem overreed. Inderdaad had zij toch eigenlijk geen woord gezegd, dat hun zou behoeven te scheiden. Integendeel, hadden hun laatste ontmoetingen een heel kalm en normaal verloop gehad. Dat moest hem immers een bewijs zijn, dat zij alles weer vergeten was en zij nu op de toekomst bouwde.

Het was nu eenmaal waar, ze had vóór hem een ander liefgehad en misschien, hield

ze ook nu nog van dien ander. Maar, dat wilde immers niet zeggen, dat ze hem — Simon, nu niet **meer** zou kunnen liefhebben. Dan zou ze zich immers niet met hem hebben verloofd. Waarom..... ?

III.

De vroolijke drukte die nu reeds bijna veertien dagen hoogtij vierde in het heerenhuis met oud-hollandschen topgevel, in de Van Breestraat, bereikte welhaast haar hoogtepunt in dezen nieuwen, lachenden ochtend. Alles in en aan het huisje — welks slechten bouw was gemaskeerd achter zijn verglaasd-gekleurden gevel en de vroolijke tinten van het pui, scheen nu mede te lachen en te jubelen, als in verheugen op het naderend feest.

De groengelakte jalouziën die, heel vroeg in den morgen reeds, het zonnegloren op-

vingen en het kaatsten naar de spiegelruit aan de overzij, moesten spoedig dat vroolijke spelletje staken ; een straffe hand joeg ze naar boven. Maar, dit kwam slechts het aanzicht van het huisje ten goede. Want nu openden zich de kijkgrage oogen van alle vensters, groot en klein, in dien vroolijken gevel en zetten deze, met kinderlijke joligheid en overmoed, het spelletje voort met de groote buurvrouw. En — ze schepten vermaak in dat spelletje als zoo-vele kijkertjes van licht in dat lichtend huis ; ze joelden van pret met honderd licht-glitterinkjes naar alle kanten, nu de voller schijnen zon allengs geheel den gevel bestraalde. En beurtelings achter elk dier ruiten, werd telkens heel even een guitig meisjeskopje zichtbaar, dat, coquet half-wegschuilend achter groen en rozen, vluchtig, keer op keer, naar de lachende zon,

de blinkende straat — de blauwe lucht.....
naar het mooie leven keek.

Bij korte tusschenpoozen werd er geheld en dan kletterde de deur open onder het los gebaar van het schellemeisje. Dan koutte, gekscheerde, keef of lachte het naargelang ze den melkboer, bakker, slager of postbode moest te woord staan. Voor dezen had ze een lach, voor genen een berisping, maar ze bleef al maar zichzelf, steeds vroolijk glansje latend spelen op de frissche wangen, waarom ontvluchte, blonde haren dansten. Dan, ontsloot ze nog eens de deur om twee kinderen uit te laten, die óók al lachend en neuriënd, haar bijna omver stoven.

Zoo lachte alles aan en in het huisje en werd de vroolijkheid steeds meer wijding bijgezet door de zendingen zonder tal, van groen en van rozen. Bloemen — groote

bundels witte rozen en cactussen die, nu geen jalouzie meer den blik bedwong — zich voor alle vensters het oog aanboden, heel de diepte der kamers door, zoover het gezicht reikte. En die bloemen-zendingen, nu reeds veertien dagen aan den gang, wilden nog maar niet eindigen — al die bloeme-hulden aan de mooie bruid, die daar woonde, in dat vroolijke, gelukkige huis.

Het was de laatste dag van Rosa's bruidschap. Hoewel het groote feest met allen luister zou worden gevierd in ruimer zalen dan waarop het heerenhuisje kon bogen, had de mooie gewoonte toch gevorderd, deze woning in feestdosch te steken. En — met reden, want had zij niet alle recht op feestkleedij?

Immers, had jaren lang binnen haar

muren het jonge-meisjes-gezag en gevoel weerklonken. Later, hadden de wanden van haar binnenkamers, andere tafereelen aanschouwd; hadden ze het éerst zoo luidruchtige meisje zien stiller worden..... Ze hadden heftige woorden opgevangen die door tranen, bedreigingen die door brutaliteiten waren beantwoord geworden.....

Het best kenden haar wellicht de ruiten van het luxueus ingericht boudoirtje en zij zouden heel wat hebben kunnen verhalen, van het leven der bruid — van de vele overgangen daarin. Eerst, van het tijdperk waarin zij haar van kind tot vrouwvoelende maagd zagen rijpen; daarna, van maagd tot wetende en beseffende vrouw. Ten laatste, van den grooten overgang die haar tot de volmaakte actrice had gevormd die, met gevoel hebbend afgedaan, de

wereld ging beschouwen staande op het standpunt van geven en nemen, van verkoopen en positie-innemen.

De zwijgende ruiten hadden zich voelen door-turen door de oogen van het jonge meisje, die de sterren vroegen wat liefde was. Later, hadden zich natte wimpers tegen ze aangedrukt, tranen langs ze latende glijden, als parelen van zout; tranen, die der groote, blauwe oogen waren ontperst door groot verdriet en tranen van spijt, om jong-meisjes onmacht.

Dit alles was tot het verleden gaan behooren en nu, sinds langen tijd, kenden de ruiten niéts van haar, dan dien starren blik, die tuurde in onverschillig voelen; tuurde, in waan van meerderheid, naar dat al-blauw, daarboven, in donkeren nacht en hellen morgen, als dacht zij, dat meisje, reeds lang het groote geheim te hebben opgelost....

Ja, wel had het huis, het meeste recht op feestlooi, nu zijn oudste kind het verliet, in geluk.....

Het ontbijt dien morgen, duurde nu een uur en nóg maakte geen der huisgenooten beweging van opstaan. Het was geen bovenmatige honger, die de familie Goudeket zoolang bijeenhield, ditmaal; gegeten werd er niet méér dan anders. Wel, braaf geschertst en gelachen.

Alles scheen anders, dan anders. Hoewel de thee niet beter was dan andere ochtenden, oogstte ze lof van allen. Papa, die gewoonlijk ontbeet met een kop in de eene en het ochtendblad in de andere hand en dan maar mopperde op „dat heete drinken” en de „idiote tooneel-recensies” die naar zijn zin altijd een veel te groote ruimte innamen, scheen nu met alles vrede

te hebben en keek van louter goede gezindheid, niet eens de krant in.

Hij had hoegenaamd geen haast en pruttelde zelfs niet even van zijn voeten, waarvan gewoonlijk de eene in de diamantbeurs en de andere in Londen heette te staan. Pruttelen deed hij nu heel niet; daarentegen luchtte hij zijn goede bui door het vertellen van oude geschiedenissen uit de avontuurlijke jaren „zeventig” en „negentig”, welke geschiedenissen door den tijd eerder dan verweerd, sterk waren aangedikt en hel gekleurd.

Vertellingen op waren grond, volgden elkaar op den voet en niet weinige sloegen op jonge huishoudens, welke, vol moed begonnen, spoedig spaak liepen en de hoorders hadden niet anders te doen dan eerst even in aandacht te volgen, en dan in koor in een luiden lach los te breken.

— Pa is wel op dreef, van morgen, zei Roos.

Vergeleken bij vader's uitgelaten vertelwoede en de bulderende lachbuien van haar Broer Bram en de zusjes Jetty en Selly, leek zij wel de kalmste van het gezin. Haar aangenomen waardigheid strookte het meest met de aangeboren stilheid harer moeder. Deze — ingetogen vrouwtje — uitte haar innigste vreugde nooit sterker dan door een stil lachje, dat, heel even den mond omkransend, haar ingevallen wangen beglansde. Geboren en opgegrocid als een der elf kinderen van een fruitventer, had zij in haar jeugd van kommer en ontbering, die zonnige vreugde en dat zorgeloos schateren, wat haar kinderen zoo goed verstonden, niet geleerd. En — hoewel sinds haar trouwen met den diamantslijper Goudekiet haar maatschappelijk peil voort-

durend was gerezen, had noch financieele voorspoed, noch huiselijk geluk het verstaan, de zwaarmoedigheid uit haar ziel te bannen, welke er door een vreugdelooze kindsheid in was gelegd. Onder blijde omstandigheden en te midden van een uitgelaten gezelschap kon zij stil voor zich uit zitten staaroogen en aan den rijkstendisch kon zij nog niet haar jeugdellende vergeten, nóch de gedachte van zich af zetten aan haar bleek, jonggestorven zusje, dat om melk huilde toen er zelfs geen snee brood in huis was.

Toch was zij niet stroef van natuur en zou zij de laatste zijn om zelfs de meest uitgelaten joligheid af te keuren. Innerlijk deed haar het uiten van vreugd, goed. Ze hoorde graag een gullen lach. Nu ook, zat ze stil en tevreden tegenover de „kinderen” en onder het vertellen van die oude moppen, welke zij al zoo dik-

wijls had gehoord, ontgleed de zachte glans niet éven haar wangen.

— Jij niet — he Roos, zei ze in antwoord op haar verweer. Jij trekt af en toe een gezicht — of het niet allemaal voor jou is bestemd.

— Moet ik daarom vroolijk kijken? Moet ik, na nou al veertien dagen aaneen, het mikpunt te zijn van dat clubje groote geesten.....

— He — he Roos — niet zoo hoogdravisj..... alsjeblieft, knorde Bram.

— Hoogdravisj — hoogdravisj!

De tweelingen herhaalden éerst de uitdrukking beurtelings, en schoten dan in een hoog gegichel, hetgeen Bram zoozeer bekoorde, dat hij er zijn bariton-lach aan toevoegde. En nu deed de oude heer ook mee, eerst met een verplicht kort lachje maar dan weldra, met die gezonde, diepe

basbuldering, zoozeer eigen aan lieden, die zélf niet van humor zijn verstoken. En gezamenlijk sleurden zij Rosa mede, in hun vroolijk koor.

De aardigheid was gegrondvest op een jarenoude familie-ui. Bram schreef soms verzen, volgens Roos bij nacht en ontij en had ze vroeger wel eens een armen neef in de ooren gedreund, onder voorwendsel van declameeren. De neef had hun jaren tevoren druk bezocht, hoofdzakelijk met het oog op Roos, schoon het van begin af voor hem een hopeloos geval was geweest. Van alles wat hij bij zijn familie had genoten, had hij Bram's lyrische ontboezemingen het slechtst kunnen verteren en dus had hij zich zekeren dag formeel van zijn taak als auditorium afge maakt, door met nadruk te verklaren, dat hij van dien boel toch geen verstand

had..... de verzen waren hem te „hoogdravisj”. Deze, onwillekeurige parodie op een eerlijk, hollandsch woord, werd, nauwelijks geuit, direct liefderijk aanvaard en van dien stonde af, bij alle voorkomende gelegenheden geëxploiteerd.

— Je ziet er anders niet erg bruidje achtig uit, Ro! beweerde Jetty, de oudste tweeling, toen het lachen wat luwde.

— Niet Jet?

— Ik dacht het ook al, viel Selly nu bij.

— Wat mankeert er dan aan, kinderen? groot-ironisch vroeg de bruid.

— Kinderen! Jetty's puntig neusje spietste in de lucht, als om te kennen te geven, dat deze grievende belediging verdere conversatie onmogelijk maakte.

— Je mocht wel een beetje vroolijker zijn, verzekerde Selly.

— Vin-je.

— Hoor me nou's zoo'n nest aan — Ro bewaar je decorum, zei Bram nu quasi-verbaasd. Dat beteekent natuurlijk niet meer of minder dan: „Als ik maar de bruid was — dan zou je wat zien!”

— Bram! — zei moe.

— Zoo'n ondeugd — zeg waar haal je de brutaliteit vandaan? vervolgde hij, kennelijk tot in het diepst van zijn hart getroffen door dat sterk staaltje van insubordinatie. Zoo'n school-poes! „Als ik maar de bruid was” hoe komt ze er bij.....

— Och malle vent — dat zei ik immers niet.

— Wou jij bijgeval je oudste zuster leeren hoe ze moet bruiden of hoe er in het algemeen moet worden gebruid? Jij — je zou 't bij de allereerste les al voor eeuwig verbruiden. Zoek de karwats op..... Waar is m'n knie? Waar hebben jullie

mijn knie gelaten ? Ze moet er 's overheen.

— Moe — hij wordt vervelend.

— Moe — hij heeft teveel thee gedronken.

— Hij is stout.

— Geef-u 'm een klontje.

— Toe Bram, hou je eer bij je — hoepel op, raadde Jetty goedig.

— Pa — neem 'm mee — verzocht Selly.

— Moet ik nou óók weg ? Ik wou jelui juist gaan vertellen.....

— Nee — breng 'm maar naar z'n kantoor.

— Och waarom niet, filosofeerde Bram. Wij waren goed genoeg om de dames bij het ontbijt te amuseeren. Nou de moor zijn plicht heeft gedaan — mag-ie weer schoenen poetsen gaan. Maar ik zeg je — dreigde hij wraakzuchtig — er komt morgen en

overmogen en de heele weerk niets van declameeren.

— Gelukkig ! Bram, wil je héusch woord houden ?

— Goei-morgen saan !

— Simon — goeien morgen — Ro — Simon ! Moe !

— Dag jongen !

— Sim — kom hier !

— Nee hoor — naast mij ; verschrikkelijk leuker. De bakvisschen sprongen op — en trokken hem tusschen haar in, als wilden ze hem verdeelen.

— Een kopje thee, Simon ?

— Nee..... dank u. Of -- geef u toch maar..... Ik heb nog niets gebruikt.

— Hoe komt dat — schrikte moeder op in overdreven bezorgdheid. Heeft je moeder je nuchter laten weggaan.

— Ik was al op de fiets, voor ze op was....

— Wij moesten maar 't veld ruimen vader, oordeelde Bram's grafstem. Voor ons heeft nou niemand meer oog of oor. U weet 'r alles van : „Als 't kindje binnenkomt.....” de rest is óók zoo. Als 't schoonzontje binnenkomt, telt men ons niet meer. Dat komt ervan, als men dochters heeft en men laat ze trouwen met mannen.

— Sim — lust je een broodje ? Je zal wel honger hebben, jongen.

— Je moeder zal er niets over te spreken zijn, denk ik, knuffelde Jetty.

— Eén broodje maar ? Toe Sim, neem er drie, vleide Selly. Waarom eet je niet, vóór je gaat fietsen ? Je ziet 't naar van uit.

— U hoort 't vader, 't vertroetelen is alweer begonnen. Ik ga vooruit.

— Wacht 's, daar ben ik al driftkop, wacht nou even. Rachel, m'n hoed, m'n stok.....

— Ik kan 't niet langer verkroppen, kermde Bram, achter de tweelingen om loopend en beiden tegelijkertijd aan de haren trekkend. Sinds dat jongmensch mijn zuster vrijt, sleep ik mijn bestaan in ellende en eenzaamheid voort, zonder zusterlijke liefde en met halve kopjes thee zonder suiker.....

— Au — au ! Schei uit — moe, laat-i uitscheiden !

— Niets — niets kunnen ze meer van me verdragen, hoofdschuddend verweet Bram. Mét kneep hij de tweelingen in de wangen, streeelde zijn moeder, drukte Simon's hand en stapte dan onder een luid dag ! wijdbeens de deur uit.

Pa Goudeket zoende de ronde ; Selly bracht hem tot beneden. De straatdeur sloeg dicht.

Nu de levenmaker weg was werd het

stil in de huiskamer — als in een schoollokaal na afloop der les. Bram scheen alle drukte met zich te hebben meegenomen.

Intiem fluisterden de bakvischjes nu met hun zwager over honderd en één onderwerpjes. Als eenige van zijn soort was hij de aangewezen persoon om haar van advies te dienen in alle voor haar belangrijke en netelige gevalletjes. En vooral — nu zij na de groote gebeurtenis van morgen, tijdelijk zouden gescheiden zijn, namen ze nog eens extra de gelegenheid waar.

Vriendinnetje Flora was niet goed in orde — had hij er nu veel op tegen dat Cato voor haar inviel als bruidsmeisje? Als 't goed was — dan wilde Jetty zich nog wel even de moeite getroosten, voor hem een eitje te koken. Erg zacht — ze wist het recept.....

Simon herinnerde zich niet een der

vriendinnetjes wier namen hem nu vlug achtereen in de ooren werden gerateld, maar hij vond Jetty's schikkingen uitstekend. Maar het ei hoefde niet — heusch niet. Hij had in dit kwartier al meer gebruikt, dan thuis op drie ochtenden tezamen — Pff — deed Selly — stel je nou niet zoo zuinig aan, voor Roos.....

Roos — met moeder in gesprek over gewichtige, huishoudelijke aangelegenheden, hoorde haar naam noemen — keek vlug op. Hij — dien directen blik opvangend, kleurde er onder als een meisje. Maar — vlug beheerschte hij zich, ving haar blik weer op en oog-wenkte dan naar het salon, vóór. In zijn oogen lag een stille vraag, die haar even trof; ze begreep hem direct. Hij wilde haar spreken, onder vier oogen.

Onmerkbaar voor de anderen trok zij de schouders op. 'Waarom? Waarom?

Zouden zij spoedig niet tijd in overvloed hebben om met elkaar te praten ; dagen..... weken..... jaren.....

Hij voelde haar onwil ; haar koudheid greefde hem. Zij hadden nog geen woord gewisseld — elkaar slechts flauw de hand gedrukt. En toch maakte zij zich kort en onverschillig van een gesprek af. Als zij nu al, nog niet eens getrouwd, zoo koud en onverschillig deed — hoe zou het dan wel gaan — na maanden — jaren..... ?

Maar — hij wist 't immers — zóó was haar natuur..... O — die ander..... hij..... Zijn handen — die in de zakken woelden, balden tot vuisten. Hij stond op — liep de kamer door — bekeek met geveinsde belangstelling een reproductie van Alma Tadema. En — terwijl zijn oogen niets zagen, hoewel ze langs de romeinsche prent dwaalden, voelde hij zijn trekken vergrimmen.

Zou ze..... als *hij* hier ware geweest in zijn plaats — die ander..... zou ze dan..... ?

* * *

In haar houding jegens hem gaf ze duidelijk te kennen, dat haar elke intimiteit koud liet ; opzettelijk nam ze haar maatregelen, dat men hun niet tezamen zou laten. Hoewel anders nooit bijzonder be-lust op huishoudelijke bezigheden, deed ze nu erg druk met het afnemen der ont-bijttafel en liep ze braaf heen en weer. En daarna ging ze haar moeder in de keuken een poosje gezelschap houden ; mevrouw Goudekiet waakte over het bereiden van het eten met fanatieke inachtna-me der ritueele voorschriften.

De tweelingen vielen haast om van ver-bazing, toen Roos zoo ijverig voor den dag kwam. Van louter aandoening stompten ze elkaar en tezamen Simon tusschen de

ribben en ze fluisterden dat de liefde die luie Roos heelemaal had gemetamorphoseerd. De prozaïsche Jetty beweerde, dat ze van moeder het recept ging leeren van Simon's lievelingskostje, doch dat ging de lyrisch aangelegde Selly aan het hart en van den weeromslag fluisterde ze een liefdesonnet van Kloos, haar liefste en het eenige wat ze uit het hoofd kende.

Later kwam Rosa weer. Quasi luchtig vroeg Simon, of ze een beetje bij hem aan het raam kwam zitten. Ja — zei ze — en ze vroeg de tweelingen, ook te komen aanzitten met een handwerkje, of zoo; dat was gezelliger. Ze moest nog een kleinigheid doen aan het borduursel van haar tafelloopertje, dan was het af. Ongenood hadden de meisjes toch wel gebleven; die waren nóóit uit Simon's nabijheid te verdrijven.

Haar manoeuvre was te doorzichtig om niet te worden begrepen; ze wilde hem tot géén prijs gelegenheid tot een onderhoud laten. Haar opzet maakte hem mistroostig; wilde of durfde ze niet? Had ze dan vrees?

En toch, hij moest en zou haar spreken. Daarvoor was hij zoo vroeg gekomen, na een korte nachtrust, opgezwiept door het verlangen, het nu tusschen hen tot klaarheid te brengen. Want, zoo hij dat niet deed, vreesde hij op het allerlaatste oogenblik nog terug te deinzen voor het huwelijk met een meisje, wier vertrouwen hij nooit ten volle had genoten en dat behoedzaam haar geheim voor hem had verborgen gehouden.

Na de koffie vroeg ze hem, of hij even mee ging naar de modiste. Het hoopte

weer even in hem. Eindelijk scheen ze dan te begrijpen, waarvoor hij was gekomen en zocht ze nu een voorwendsel daartoe.

— 't Is goed, zei hij eenvoudig. Dan keek hij, verbaasd, op.

— Jelui gaat wel even mee, niet ? hoorde hij haar de tweelingen vragen.

— Ja, Sim — gaan we mee ? vroegen ze hem. Maar Roos antwoordde voor hem.

— Ik vraag het immers ; of gaan jelui soms liever niét ?

— Och, zanik zoo niet, vinnigde Jetty. We gaan immers alleen mee om Sim te pleizieren. 't Is niet om jou gezelschap te houden.

Heel flauw omgleed een lach haar lippen, bij haar zusjes, woorden, zoozeer in strijd met zijn werkelijke gevoelens.

— Ik ga me even verkleeden, zei ze dan,

haastig opstaand om haar lach voor hem te verbergen.

Wat gaf het nu, dat ze de straat opgingen, dacht hij. Al wandelden ze nu den geheelen middag, met die kinderen bij zich zouden ze toch niet ernstig kunnen spreken. O — hoe gemakkelijk ging haar dat alles af — hoe uitgespitst was zij toch.

— Kinderen.....

— Wat is d'r aan 't handje, Sim?

Hij moest er iets op verzinnen, maar wat? Hij kon ze immers niet teleurstellen — vragen of ze nu eens wilden thuisblijven.

— Meisjes — hoort eens even.....

— Wat is het, Sim, vroeg Jetty en stak haar arm door den zijne.

— Ja — Sim — vertel op — sentimenteelde Selly. Alles al wat op je hart ligt.

Onwillekeurig ontsnapte hem een zucht.

Hoezeer verschilden die gevoelige kinderen van haar.

— O Sim — je zucht — kweelde de lyrische Selly. Heb je verdriet..... ?

— Nee kindje, hoe.....

— Jok nou maar niet..... je zucht. Jetty..... ?

— Ja — ik heb 't ook gehoord.

— Schoonzusjes — geliefde en geachte schoonzusjes — zei Simon, in den ouden toon.

— Pappelepap — spotte Jetty, kom nou maar voor den dag met wat je wou zeggen.

— Ja — toe Sim..... vertrouw ons gerust — wij kunnen wel onzen mond houden. Misschien is er iets, waarin we je kunnen raden.

Hij glansde even.

— Gaan jelui heusch graag mee..... ?

— Op m'n woord ! Verdraaid leuk.

— Verschrikkelijk gezellig — voor jou ook.

— 't Is misschien egoïst van me — zoo'n kostelijke middag. Echt om te fietsen.

— De karren liggen beneden..... allebei hand lek.....

— Mijn stuur ziet er *afschuwelijk* uit. Véél te ouderwetsch.

— En smerig..... *afzichtelijk*! Je zou ze.....

— We hadden ze laten vernikkelen.....

— Kolossaal gesjochten — allebei.....

Hij hoorde haar niet en zuchtte weer. Het ging niet.....

Jetty wenkte haar zus — slingerde haar een arm om haar hals en fluisterde in haar oor. Het trok zijn aandacht en zijns ondanks moest hij even grinniken om het meewarige gezicht van het lyrische zusje.

— Daar had ik heusch niet aan gedacht — hoorde hij haar fluisteren.

— Ik denk er ook nu pas aan, fluisterde Jetty, zoo luid, dat zij wel een kamer verder was te verstaan.

— Wat beduidt dat gemopper — bakvisschen ?

— Niets — niets — zei Jetty hooghartig. We gaan maar liever niet mee.

— Waarom niet ?

— Och nee ! zei nu Selly luid-op en aan Jetty's hals fluisterde ze sentimenteel :

— Nu kunnen ze tenminste praten wat ze willen — met elkaar.

Hij verstond haar en kleurde.

— Wat is dat nou voor onzin.

— Je verraadt jezelf — lachte Jetty.

— Hoe dan.....

— Zeg 't maar eerlijk..... je vindt 't gezelliger met je tweeën.

Nou — ga maar gerust hoor. Iedereen kan zich wel voorstellen, dat verloofde lui.....

— Wel eens wat..... viel Selly in.

— te bespreken hebben. Vooral.....
als ze.....

— gauw gaan trouwen, besloot
Selly. Dan smulde ze weer even aan haar
sonnet.

Simon vatte instinctief den goeden toon.

— Hoort eens, meisjes, zei hij hartelijk,
je bent lieve schoonzusjes en je hebt innig
gevoel. 't Is waar, ik heb nog verbazend
veel met Roos te bespreken.....

— Zie je nou wel..... we gaan niet.....

— mee. Dan kan je..... het weer
is zoo mooi. „O rozen.....” zei de lyrische.

— Nee kinderen — dat bedoel ik niet.
Ro heeft je gevraagd..... en ze zou den-
ken dat ik je niet wil meenemen.

— Dàt weet ze wel beter.....

— Ze zal 't zich niet zoo erg aantrekken.

— Nee — heusch — ik heb liever dat

je meegaat. Ik heb je veel te graag bij me...

De meisjes glansden en ze gaven hem kopjes als speelsche poesjes.

— Ik heb nu zoo gedacht..... Kijk, na de modiste gaan we eerst ijs eten in het Paviljoen.

De prozaïsche en lyrische blikken smolten in één.

— En na het ijs rijdt jelui een toertje op huurfietsen van het Paviljoen. Ze staan voor de hand — je neemt ze zoo maar mee; ik maak het wel met den kellner af.

— Heerlijk..... snoezig.....

— Poezig schattig van je.....

— Ik zal je even op je oor moeten zoenen.....

— Laten we hem niet bezeeren..... Hij onderwierp zich aan de dubbele operatie.

— O — Jetty..... ze kunnen heerlijk praten; in het Paviljoen, fluisterde de lyrische.

— En je hebt 'r beter ijs dan.....

— Vin-je niet dat-ie 'r een beetje slecht uitziet? 't Is voor zoo'n jongen.....

— Als-ie maar eerst getrouwd is.....

— Mondje nou zoolang dicht, schoon-zussen.

— Als het graf..... die plombières smaakten me niets bij.....

Louter van vóórpret vielen ze in elkaars armen, kusten elkaar als katjes, traptten op elkaars voeten en twistten daarom..... Tot Rosa kwam. Toen sloten ze ijlings vrede om gezamenlijk snedige en afdoende antwoorden te geven op de verwijten en vermaningen van de oudste zuster.

* * *

Het modepaleis op de Keizersgracht verlatend, wandelde Simon met zijn dames terug — langs de Leidschestraat. Zij liepen

gearmd ; naast Rosa ging Jetty terwijl Selly sentimenteel aan zijn linkerarm hing. Als nu en dan de drukte hen verhinderde naast elkaar te blijven, dan liet zij zijn arm los en trok ze Jetty met zich in de achterhoede, voor een oogenblik.

't Was een dier mooie zomermiddagen, dat niemand thuisblijft.

Op het Leidscheplein werd Simon aanstonds belegerd door een groepje bloemenverkoopers..... Een heer met drie dames kon wel een paar rozen koopen. Mijnheer wist immers wel, een roode roos, op een witte blouse..... Of — liever zoo'n fijn bouquetje..... Vastspelden ? Blozender dan ooit, wandelden de bakvischjes verder, trotsch op haar zwager, bouquetjes en eigen persootjes.

Bij het Paviljoen ontmoetten Simon's en Jetty's blik elkaar — en Selly keek

smachtender dan ooit. Er fietsten zooveel paartjes..... Daar voelde ze een stompje van Jetty..... ze keek op — haar zus knikte haar beteekenisvol toe. Ja — dat was ook zoo — die Rosa. Die was een brok conventie. Toch lachten haar oogen al in stil verheugen op een samen-toertje, terwijl ze zachtjes reciteerde — haar sonnet...

Ze zochten een koel plekje..... Dicht bij het fietsen-rek vonden ze een knus hoekje.

— Dag, dames — mijnheer! De kellner kende hem. Wat zal het wezen, mijnheer?

— IJs? Ja — knikte Roos onverschillig.

— Plombieres! kirden de tweelingen, onderwijl een steelschen blik in het park werpend naar de spele-rijdende paartjes.

— Mijnheer ook? Niet? Dan — twee ijs, vanille — en twee plombieres — alsje-blijft mijnheer! 't Is warm, maar hier is 't lekker — vin-u ook niet, mijnheer?

Graag liet hij merken, dat hij hem nog kende, van vorig bezoek.

— Een sigaar? bood Simon hem aan.

— Alsjeblieft, mijnheer — dank u wel! Snel schoof hij de sigaar, als een potlood, achter het oor. Zal direct bezorgen, dames! Weg stoof hij, het blad vol leege glazen kunstig op den duim balanceerend.

De meisjes schuifelden ongeduldig op haar stoelen.

Selly's romantisch gestemd hartje popelde van verlangen om te ontsnappen. Die arme Sim scheen er zoo naar te snakken, zijn hart vol liefde te mogen uitstorten. Het ijs — ja. Wel beschouwd, als ze daarginder die menschwormen zoo in vrijheid zagen ronddartelen, leek haar een portie plombieres niet eens meer zoo begeerlijk. En — die fietsen — ze zagen er niet eens zoo erg huur-kar-achtig uit.

Jetty's gedachten hadden ongeveer denzelfden loop genomen; het ijs zou niet wegloopen, maar het kon gebeuren dat Rosa plotseling naar huis wilde. Jetty's oog, langs Selly heenblikkend, zag hoe ze verlangend de fietsen besonnetteerde.....

— Sel — daar rijdt Toos met 'r zus...

— Cato? Selly sprong op. Beiden maakten beweging van loopen.

— Catootje van Goch hier? vroeg Rosa ongeloovig..... Waar gaat dat heen, riep ze dan luider.

— We komen direct terug.

Snel liepen ze de stoelen om, naar de rijwielen. Even weifelden ze..... Er stond niemand bij..... 't Leek zoo wel diefstal...

— Vooruit, Selly! zei Jetty in vlug begripen van haar zusjes aarzeling, Simon zei, we konden ze zoo meenemen. Die kellner lijkt wel zijn boezemvriend te zijn, schalkte ze achteraan.

Rosa, in haar gewone-doen van zich met alles bemoeien, wilde opstaan, doch Simon legde de hand op haar arm.

— Rosa ! zei hij.

Tsjing — tingelingelingeling..... tjing-tjong-tjing.....

De kleine list was gelukt. Nu kon hij praten — eindelijk.....

— Alsjeblieft, meneer, fleemde de keller, twee plombieres — twee vanille !

— O — dank je. Zet maar neer, Anton. De jonge dames zijn een half uurtje fietsen.

— Fietsen, meneer — heel goed, meneer.

— Ze zullen wel niet lang wegblijven.

— Zooals u wil, meneer — heel best, meneer. Weg snelde hij weer, het blaadje al sneller op den duim draaiende.

— Wist jij dat ze zouden gaan fietsen ? Waar gaan ze heen ?

— Ja, ik wist het, ik heb ze gevraagd,

zei hij nu vaster, ernstig in haar oogen ziend. Ze zullen even het park omtoeren en komen dan weer hier. Wees maar niet bezorgd..... ze zijn geen kinderen meer. Ik denk — dat wij elkaar wel kunnen bezighouden.

Zijn beslistheid trof haar, hoewel ze dat niet liet blijken. Wat had hij er toch mee voor? speelde haar door het hoofd. Waarom bleef hij toch zoo straf aanhouden op dat samen-zijn, waarom nu weer de meisjes er toe gebracht, te gaan fietsen? Dat moesten ze in de wachtkamer van maison Max besproken hebben — misschien wel thuis, toen ze toilet maakte. Een formeele samenzwering dus. Hoe durfde hij zich tegenover de kinderen zoo bloot te geven? Ze zou echter op haar hoede zijn.

— Zijn die fietsen den kellner toevertrouwd? vroeg ze luchtig.

— Ze zijn z'n eigendom ; hij verhuurt ze.

— Zoo ? Wist je dat ?

— Ja..... Ik heb hier ook wel eens een gehuurd, als ik in eens idee kreeg een toertje te rijden.

— Zoo !

Het gesprek kwijnde, als bij gebrek aan stof.....

Gebrek aan stof ? grimmigde het in hem. En — ze lag in hem opgehoopt, in zijn borst, zijn hoofd.....

Rosa at bedaard haar beschuitje en lepelde dan voorzichtig in het ijsschelpje ; het wilde er zoo spoedig overheen.

Simon lepelde er even in — hij lustte dat goed niet.

Wat had ze weer handig de klip omzeild ; zou het zoo blijven doorgaan, den geheelen middag ? Nu — bij de allerlaatste gelegenheid die er was voor een ophelderend ge-

sprek, vóór hun huwelijk. Nu — nu ze nog onafhankelijk waren van elkaar.....

— Kan jij je niet indenken, Roos, waarom ik de kinderen heb gevraagd te gaan fietsen ? hervatte hij.

— Opgestookt, bedoel je. 't Flitste uit haar als een louter schertsuiting. Dat maakte hem nog ernstiger en vaster van voornemen.

— Roos — doe mij een genoegen en scherts niet. Kan jij je nu werkelijk niet voorstellen dat ik je móest spreken, dat het joeg en brandde in mij, me te uiten onder vier oogen ? Je hebt het begrepen — je wist het, anders had je niet zoo stelselmatig het alleen-zijn met me ontweken. Nu zijn we alleen !

— Alleen ? Haar rondziend oog vestigde zich beurtelings van hem op elk der bezoekers die, om hen zittend, hier en daar,

hun biertje dronken en op de kinderen die het terras op en af joelden en den tuin in draafden om alle boomen en tafeltjes.

Simon, haar blik volgend, begreep er de bedoeling van. Zij trachtte hem het zwijgen op te leggen, met een beroep op die menschen. Die menschen — die te veraf zaten om hen te kunnen hooren ; de kinderen die het te druk hadden met hun spel. Dan protesteerde het in hem. Wel, al wás hij te beluisteren — hij zou tóch spreken en zij zou antwoord geven.

— Ja — alleen — alleen ! stootte hij opgewonden uit. En al was dat niet zoo — dan kon 't me nóg niets schelen. O — jou — jou begrijp ik heel goed..... Jij zou wel al die menschen naar hier willen halen — dicht om ons heen — om toch maar een gesprek onder vier oogen onmogelijk te maken.

— Wat wil je..... zoek je twist? Wat ben je grof. Willen we maar naar huis gaan? Koel-bedaard als altijd, greep haar hand het tafelblad tot steun en maakte ze beweging van opstaan.

— Roos — blijf — zitten, stootte hij schor uit. Vast omklemde hij de hand die het tafelblad vasthield. Is je mensche-lijk gevoel voor mij — ik spreek niet van liefde — dan zoo gering — dat je mij — deze eene gelegenheid niet gunt..... mij niet wilt toestaan.....

Zijn gedachten dwarrelden dooreen — hij zocht tevergeefs naar de geschikte woorden. Dan drong het door zijn hersenen, dat het hem, man, niet paste te prevelen als een smeekeling, te stamelen als een kind. Het doorgloeide hem als helle waarheid, dat *hij* de verongelijkte, de bedrogene was en dat zij naar hem had te luisteren,

naar al wat hem beliefde te zeggen. En dan — zich vermannend, klonk zijn stem vaster.

— Nee — zoo behoef ik ook niet te spreken. Ik vraag je niet meer, of je wilt luisteren — ik éisch het.

— Jij — eischt? In haar hard-blauw oog glitterde een straal van ongebreidelden hoogmoed; weer richtte zij zich op. En — als ik nu eens niet verkies te luisteren..... als ik me onttrek — aan je gepraat?

— Dat doe je niet — bij God, dat doe je niet. Ik — ik heb het lang genoeg doorstaan..... dwing me niet tot schandaal.....

— Zou — jij.....?

— Ja! Ik ben treiterensmoe — ik wil het eind ervan zien. Daarom — zal ik spreken — daarom wil ik — dat je blijft en luistert.

— Maar hemel, Simon — wie treitert... ?

Ze zweeg. Aangevangen te spreken, in haar gewone koelheid en gereserveerdheid, voelde zij zich, met zijn oog op haar gericht, niet sterk genoeg haar zin te vol-einden. Haars ondanks kleurend wendde ze haar gelaat af.....

— Je zwijgt..... omdat je tegen beter weten in, vraagt. Moet ik je dan nog vertellen hoe ik die veertien dagen heb geleefd ? — Geleefd ! Denk jij dat ik heb *geleefd*, sinds dien avond dat je.....

Ik heb gesidderd — gebeefd — gegriend — gesuft. Soms heb ik door de stad gedood — als een zinneloos dier..... Er gingen dagen voorbij dat ik nietsgebruiken kon.....

Thuis eten — met de familie..... dat kon ik niet..... Ik kon niet verdragen, dat Rebecca je naam noemde — dat ze

over je sprak..... Spreken — ik verdroeg het niet..... het stuitte me als iemand iets tegen me zei..... ik ging er voor uit den weg.....

Mijn slaap, al dien tijd — ik kan de uren wel tellen..... vanaf onzen ondertrouw. En dan nog — hoe sliep ik..... na halve nachten van hoofdpijn — van hartkloppingen.

De stad stond me tegen en het hinderde me, als menschen tegen me spraken. Weet je waarom ?

— Simon — ?

Haar blik — duidelijk dan haar mond — smeekte. Haar hand uitstekend..... zocht ze de zijne — maar hij lette er niet op. Wanhopig-dof staarden zijn oogen de verte in.....

— Als ik — op straat liep — hoorde ik honderdduizend maal zeggen „liegen”, „ge-

logen". Iedereen zei het. De kinderen langs de straat maakten er spelletjes op en al springend zongen ze :

— Ik lieg — *gij liegt, zij liegt. Zij liegt. Zij — Zij — altijd Zij liegt.* Nooit hij — altijd zij.

Ik hoorde al niet anders en ik kon het niet meer verdragen. Ik vluchtte de stad uit....

Maar — het gaf me niets. De golven, de strandstoelen, de wandelaars — ze wisten ook al niet anders dan.....

— Simon..... ?

— Kan ik het helpen ? Aan het strand, in de bosschen en in de duinen, overal waar ik kwam, stond met gloeiende letters geschreven :

„Ze heeft — maling aan je — ze houdt niet van je — ze liegt ! En elk woord dat ze zegt — is een leugen meer.....

— Ik loog niet — ik lieg nooit !

— Je loog wel! schreeuwde hij.

Hij moest zich bedwingen om niet op te springen — de tafel niet in gruizelementen te smijten — in wild gebaar, om zijn gemoed te luchten.

Maar die menschen..... die menschen...

— Je loog — je loog wel! siste hij in hartstocht. Was het geen logen — je belofte om mijn vrouw te worden — terwijl je hart op dat oogenblik — voor een ander sloeg? Dat zei ik je toen al op dien gevloekten avond, maar al herhaalde ik het honderde malen, al schreeuwde ik je het al maar in je gezicht — het zou mij nóg geen lucht geven.....

Dan zweeg hij en hij zakte in zijn stoel — als kracht-gebroken. Hij beefde.

— Hoe, kwam het gesmoord uit zijn mond — hoe heb je dat voor jezelf kunnen verantwoorden?

— Waarom ? — Had ik je soms — moeten afwijzen ? Jij — je scheen toen zoo véél van me te houden.

— Toen — ja !

Ja — ik zou het verschrikkelijk hebben gevoeld..... het zou me hebben gesmart. Maar — de tijd had me er wel overheen geholpen. En — de pijn zou lang niet zoo hevig zijn geweest — als die welke ik nu al veertien dagen doorsta.

Toen ik je vroeg..... en je zei ja, toen dacht ik — hoopte ik, dwaas, dat je van me hield — dat je — dat je.....

— Maar — dat was zoo..... ik hou van je.....

Schamper lachte hij.

— Ja — zooals je van een dier — van een kat houdt. Hier hondje — hier katje, een been — pak an ; en nou, vort — in je hoek.

— Simon — je beledigt me !

— Je hebt mij zoo dikwijls — zoo langen tijd — beleedigd. Of — durf je nou nog volhouden, dat je van me hield — zooals je van den man *moet* houden met wien je voor altijd gaat leven. Neen — neen — je durft niet — je durft niet, omdat het zoo'n monsterachtig groote logen zou zijn.....

En, ging hij nu stiller voort — weet je wat mij een tweede marteling was — even verschrikkelijk als dat? Dat ik op weg was iets te nemen, wat niet het mijne was.

Jij — jij hebt een ander lief — hij, wellicht, jou. En toch — zou *ik* je trouwen? Dat — zou een laagheid zijn — een ellendige, misselijke, laffe daad. Hem ken ik niet, ik weet niets van hem. Mijn instinct zegt me, hem vurig te moeten haten, omdat hij staat tusschen jou en mij. Maar dat kan ik niet — ik *kán* hem niet haten.

Nu — zeker niet — nu hij moet dragen dat je een ander dan hem gaat toebehooren. Menschen die lijden — kan ik niet haten ; jij zult zooiets wel ellendig zwak vinden. Ik kan het niet. Trots mijzelf — moet ik mét hem voelen — een machtige drang in mij zet me aan tot meevoelen in zijn verdriet.

Dat nu — mijn kleinzielig medelijden, voel ik als een lafheid te meer. O — hoe, hoe durf ik hem beklagen — hoe kan ik mij zelfs om hem bekommeren..... Hoe kan ik denken aan zijn verdriet, als ik zelf den voet op zijn hart zet.

O — door mijn laffe houding tegenover jou — door mijn lafheid tegen mijzelf — door mijn medelijden met hem, voelde ik mij, die dagen door — de ellendigste lafaard — de beklagenswaardigste zwakkeling.....

Kan jij voelen, hoe het een man te moede moet zijn die zich een lafaard — een zwakkeeling voelt? Ik was het — ik..... ik ben het geworden..... door jou.....

Ik behoefde je maar af te schrijven — dacht ik somtijds en..... Maar neen..... welke reden kon ik er voor geven.....?

Niet één. Niets wist ik van wat er tusschen jou en hem heeft bestaan..... Een enkel woordje, wat ik je heb moeten ontwingen.....

Dan..... in mijn brein ontkiemde een gedachte..... ze groeide tot een vast plan. Ik dacht..... als jij hem..... eerlijk liefhad..... zooals je mij had doen..... veronderstellen..... dien avond..... en hij jou..... dan mocht ik niet..... neen.....

Roos — er staat geschreven: Gij Zult Niet Begeeren Wat Een Ander Toebehoort..... Niet zijn vrouw, noch.....

Dat slaat op jou..... Zijn vrouw, dat ben jij — Jij — Jij — Jij. Jij bent zijn vrouw, de vrouw van een ander..... Nee — ik bedoel niet..... voor de wet, maar door de liefde, die jelui verbindt..... God kent geen heiliger band.

Mijn plan nu..... Het gebod.....
Gij — Zult — Niet !

Ik wist wat mij te doen stond. Ik zou mijn liefde — bedwingen. Maar eerst — moest ik nog eens met jou spreken..... en dan moest jij me alles zeggen. Dan..... zou ik handelen..... al naar den indruk.....

Nu zweeg hij. — Dikke druppelen weenden in zijn oogen en zijn trekken die zijn biecht meeleeften, treurden.

En heel zijn wezen beefde als in koorts — bij de opzettelijke herinnering aan de smart en het lijden, wat hij had doorstaan.

Rosa was onder den druk gekomen van

een macht, sterker dan haar individueel bewustzijn. Nog kort tevoren trotsch rechtop gezeten, zat ze nu diep in haar stoel gezonken..... Zij voelde, als had ze, in die weinige oogenblikken, haar bestaan van meisje tot oude vrouw doorleefd..... en had ze niets meer te verwachten, niets meer te hopen.....

Haar koel-blauwe oogen, straks nog zoo zelfbewust haar omgeving overziend..... duisterden al meer en meer, onder een schaduw van schuwheid..... De kleur op haar wangen was verwelkt..... De handen woelden nu zenuwachtig in haar schoot...

— Simon ! — bracht ze uit — ziende dat hij bleef zwijgen, waarom jezelf zoo gekweld..... ? Waarom zoo pijnlijk gedacht en gesproken over dingen..... die al lang voorbij zijn..... en niet meer te herroepen.....

Wat..... wat wou je me dan vragen?
Waarom moest je me juist spreken?.....
Wat wil je weten?

Dof klonk zijn stem.

— Alles..... alles! Je moet me nog eens zeggen..... nog eens.....

Je moet — de waarheid vertellen. En — onderwijl..... moet je je voor God overtuigen — dat je — je zelve niet bedriegt. Je moet..... er zeker van zijn..... dat je van hem houdt..... dat je hem liefhebt.....

— Maar..... waarom?

— Waarom? Omdat ik geen beul van jou liefde wil zijn; ik wil mij niet door mijn ellendige lafheid — tot het uiterste laten voortdrijven.....

Ik had..... hem willen leeren kennen, zijn naam willen weten. Dan had ik mij opgelegd..... jou te vergeten..... en je

aan hem gelaten..... Maar jij gaf geen gelegenheid tot meerder weten — je dulde niet, dat ik er over sprak. Je school weg — elken keer, achter je moeder, je zusjes en ten einde raad moest ik tot een kinderachtige list mijn toevlucht zoeken — om mijn *verloofde*, mijn vrouw, morgen..... onder vier oogen te kunnen spreken.

Nou — nou — zeg het nu !

Wie is het — wien heb je lief !

Ken ik hem ?? Is het een vriend — een familie-lid ? Waarschijnlijk ken ik hem. Wie is het ?

— Jij kent hem niet ! En — wat jij wilt..... leidt tot niets..... Nooit geeft vader zijn toestemming.....

— Hoe weet je..... ?

Zij schudde de beklemming al reeds van zich — richtte zich op.

— Ik weet — *ik* weet — zei ze hard.

Ik weet, omdat ik het heb ondervonden.
Die crisis heb ik al doorstaan.

Hij is Christen — nou weet je het. Wat is het ? riep ze verschrikt.

Zijn trekken verwrongen zich — als leed hij hevige ziele-pijnen.

— Is 't — is 't waar ; heb jij een christen lief ? vroeg hij bitter. Een christen ? Dus — jij bent — ook al aangeraakt..... door den modernen geest. 't Is de mode..... het nieuwe gebruik onder de uiterst modern-voelende jodinnen, schamperde hij.

Trotsch verhief ze het hoofd — bij dit gezegde.

— Wat — wat een gebazel..... wát moderne geest. Ik had hem lief — *ik heb hem nog lief !* — Nou weet je het. Wat zegt mij het woord *christen* — welke waarde heeft het woord *jood* voor mij ? Hij was de mijne — ik was van hem. Dat was

mijn voldoening en mijn geluk. Hij begreep me — hij was de eenige; hij was de mensch die mij leerde wat liefde is en wat het zeggen wil, *lief* te hebben.

— Roos — je weet niet wat je zegt..... Voel je dan niet de tegenstrijdigheid van zoo'n verbintenis..... De natuur — ze verzet zich.....

— Ja — dat zei vader ook..... Hij sprak van „onmogelijk” en van schande. Hij zou me het huis hebben verboden — als ik Willem niet had opgegeven — als ik mijn huwelijk met hem had doorgedreven... Hij noemt een gemengd huwelijk een misdaad, die haar vloek met zich mede draagt — heel het leven door..... Een vloek die drukken zou, het zwaarst, op de kinderen...

Toen — gaf ik het op..... Was het goed.....? Ik weet het niet. Het had misschien nooit goed gegaan..... Nog nooit

heeft een gemengd huwelijk tot een vreedzaam familieleven geleid, zegt men.

Nooit — nooit had vader zijn toestemming gegeven.....

Nu hielden haar oogen..... Haar woorden verstilden.

Simon kon geen tranen zien; ze deden hem bijna eigen verdriet vergeten.

Nu voelde hij zich sterker dan zij..... Hij strekte in medevoelen, de hand naar haar uit.

— Rosa..... hield je veel van hem..... héel véel?

— Ja!

— En..... hij van jou?

— Ja! Ontzaggelijk veel. Meer dan van alles.

Hij wou alles doen..... overal in toestemmen..... als vader maar wou toegeven. Hij wou — zelfs — jood worden.

— Dat kan niet.

— Neen ! Hij had een onderhoud met den opperrabbijn. Maar die zei : het joodworden was altijd een dwaasheid geweest... Het betreft geen geloofskwestie — maar een rasverschil. En dan..... om toestemming en medewerking daartoe te verleen, had hij overtuigd willen zijn..... dat louter innige liefde voor het jodendom — op overtuiging gegrond..... de eenige drijfveer was.

.....En zijn eenige drijfveer was met mij te kunnen trouwen.

— En dus..... ?

— Wat moest ik doen ? Trouwen, zonder toestemming van mijn vader wou ik niet — kon ik niet. Ik kon mij niet heelemaal losmaken — van alles — met de zekerheid voor oogen, een groot deel van mijn leven armoede te lijden. Ik ben *bang* voor armoede.

— Dan hadt je hem ook niet waar lief.

— Niet ! Heftig sloeg haar stem op.....
doch dan sprak ze minder luid : Dat denk jij
— dat denkt een ieder, die mij ziet, doch
mij niet kent.....

Even was het stil tusschen hen. Dan vroeg
hij, schamper :

— Dus — toen je eenmaal wist..... dat
het nooit zou kunnen..... toen was ik
je goed genoeg.....

Ze viel hem in de rede, nu weer zichzelf
meester, en kalm betoogend :

— Jij hield van me ; een ieder die ons
tezamen zag, zei het. Ik zelf — geloofde
het ook. Ik kon toch niet mijn leven slijten,
met treuren en mijmeren over dingen die
tot het verleden gingen behooren. Je vroeg
me..... Ik had achting voor je..... je
was werkzamer en niet zoo leeg als die
kwasten.....

— En daarom — viel Simon bitter uit, was ik goed genoeg om jou te helpen, je liefde te vergeten..... Of liever — *zijn* persoon. Toen mocht ik wel met je trouwen, om je — jouw eigen woning te verschaffen..... waar je bedaard en op jouw manier zou kunnen mijmeren over de dingen die voorbij zijn. Over oude liefde en..... en..... alzoo meer.....

Bedacht je dan niet — vroeg hij met krachtiger stem — dat ik — als ik je man zou zijn — dan al mijn rechten zou doen gelden? Denk je — dat ik..... als ik jou alleen liefhad, jou zou vergunnen te denken..... te mijmeren over anderen.....?

Je vergat zeker — dat ik..... je man zijnde..... je geheel zou willen hebben, als mijn vrouw. Je lichaam niet alleen, maar ook je ziel — je gedachten — je verlangens..... Dat ik — in één woord gezegd,

door je te trouwen — aanspraak zou maken..... op algeheele, innige liefde..... de liefde, die de vrouw moet voelen voor den man, wien zij zich geeft voor het leven. Was je dit alles te min om te overwegen, vóór je dien stap deed?

— Ja — Simon! Ik bedacht het..... dikwijls..... alles. Maar dan hoopte ik dat het wel zou komen..... langzaam..... Ik zou hem wel leeren vergeten — dacht het in mij — als wij maar eenmaal getrouwd zouden zijn. Dan — levend met jou — zou de liefde voor jou wel in mij groeien.

Jouw eerste verlangen is immers geweest — een stil huisje aan den rand van de stad. Maar zelfs — in ons huis in de stad..... zouden we het ons zoo rustig hebben kunnen maken als we verkozen.

Waarom heb je zoo bij mij aangedron-

gen..... om alles te weten. Wie weet hoe gauw de rust mij had veranderd, hoe spoedig ik was gaan leeren van jou zooveel te houden als jij van mij.....

Het beeld van samenwonen dat zij daar voor hem deed leven, bracht hem in verwarring. Haar stem klonk hem nu ook zoo zacht toe..... Hij weifelde. Klonk dat niet al te mooi — al te lief..... al te aantrekkelijk..... ? Maar als zij nu eens werkelijk zoo was als zij zich nu voordeed..... ging het bedeesd in hem vragen..... Als zij nu werkelijk eens zich geheel aan de waarheid had gegeven — dat oogenblik..... Als het dan toch eens waar was..... dat zij het verleden als afgedaan beschouwde... en zij zich in geen enkel opzicht meer gebonden achtte.....

Dan sprak een stem in hem :

— Gij zult niet !

— Maar ik begeer niet — verweerde hij zich innerlijk..... Als zij zelve niet meer verlangt — dien ander te behooren...

De liefde, door haar blik en aanschijn eens in hem tot bloei verwekt ontgloeide sterker dan ooit in zijn ziele-wezen..... wekte alle verlangens van zijn menschelijk lichaam weer in hem op..... En pijnlijk ging het in hem vreezen, dat hij niet zelfstandig genoeg zou zijn, om zonder haar zijn leven door te gaan ; zag hij zich in de toekomst een zwerver zonder rustplaats.....

Zijn onmacht bewust, poogde hij zich te rechtvaardigen.

Nu — toch — zou het geen uiting van zwakheid meer zijn ; nu pleegde hij immers geen verraad meer ? Had zij niet gezegd — dat zij hoopte spoedig van hem te gaan houden ? Had hij wel het recht te twijfelen aan haar woorden ?

En — zich in gedachten verontschuldigend — liet hij toe, dat liefde hem weer in bezit nam — geheel. Teederheid ging hem vervullen..... Rosa — zijn Roos..... zijn vrouw zou ze worden, van hem alleen... Dán kwam hem weer een woord van haar voor den geest. Direct vond hij het armzalig en min, dáár een grooter beteekenis aan te willen geven. 't Was dwaas van hem — dacht hij. Kende hij haar niet..... ?

— Rosa — vroeg hij, met onvaste stem... je zult me uitlachen, nietwaar? Je zei het zoo maar — bij wijze van spreken.

Vreezend haar onrecht aan te doen, streelde hij haar hand.

Ze schrok — voelde — wist iets aankomen — wat ze had willen vermijden.

— Wat bedoel je, Simon? vroeg ze vreemd.

— Je zei — straks..... bij manier van spreken, natuurlijk..... dat.....

Je zei..... je waart de zijne geweest..... zooals hij van jou..... Maar je bedoelde er *niets* mee..... wel, Roos ?

Het was gekomen..... Het doordrong haar geheel. Al haar ontwijken en bemantelen, haar uitstellen, afweren en op een afstand houden — haar hooghartig doen tegen hem..... het had haar niet mogen baten. Ze had hem nooit gelegenheid tot intiem gesprek gegeven — zichzelf nooit op het pad van vragen en antwoorden gewaagd. Den laatsten, critieken tijd had zij zich als van een muur van gereserveerdheid omgeven om, nóch door bekennen zich te vernederen — nóch door een logen, later zijn achting te verliezen..... Het had niets gegeven.

Haar zwijgen drukte beklemmend op hem.

— Je zegt niets, Roos! Toe — zeg dan wat.

Waarom zwijg je?

En, toen het angstig in hem gelooven wou, riep hij al zijn teederheid op om dat te verhoeden.

— Roos — Rosa — mijn Rosa.....! Zeg dan wat..... één woordje. Mijn engel... mijn meisje..... je mág toch spreken.....

Jij — je bent rein..... rein als je oogen — je gezicht..... Je bent kuisch..... kuisch — omdat jij niet anders kán zijn...

Die paar woorden..... die beduiden niets..... niets..... wel?

Roos..... zie je niet..... dat je me bang maakt..... Zeg het dan.....

— *Wat* moet ik dan zeggen..... fluis-

terde zij..... Jij — je weet niet..... je kunt niet gelooven — hoeveel.....

Hij hief de hand op — duwde die voor haar mond.

— Wat ga je zeggen.....? Nee — nee.....! Dat wil je immers niet zeggen... Dat kan niet. Zeg nee — néé! Ik wil het!

Hij was opgesprongen — sloeg haar schier zijn woorden in het gezicht.

Zijn gelaat was vuurrood — zijn stem klonk rauw, maer toch schitterden zijn oogen angstig in de hare als van een geranselden hond, die de straffende hand wil bezweren.

Rosa voelde dat elke toestand haar nu liever was dan deze — dan hem te zien, neergebeukt onder den slag van haar bekentenis. Haar hoogheid vernietigd — gaf zij zich over aan de smart. Ze schreide...

— Simon — Simon.....

— Is het..... is het.....

— Ja !

Alhoewel dit woord verwachtend — trof het hem toch ontzettend. Hij voelde zich bleek, asch-vaal worden. Dan was het hem als voelde hij hevig steken — priemen in zijn hart..... Duwde hij wanhopig de vuist in de zij.

— O — o kreunde hij..... uit — uit !
Nou is 't — gebeurd.....

Simon — Simon — wat — bedoel je..... ?

— Uit — alles is uit. Alles is nou dood.
Zijn stem werd doffer, onduidelijker.

— Maar — ik smeek je..... luister eerst.....

— Wat..... naar wat — luisteren.

— Hiernaar..... ik zal je zeggen.....

De denkende vrouw in haar herwon haar

gewone overmacht; haar gevoel kon haar niet lang meester zijn.

Ze weerhield een snik — droogde snel haar oogen.

De menschen — de menschen.....
Merkte men niets.....?

Het tooneel had rondom hen geen aandacht getrokken. Eén voor één waren de tafeltjes ontruimd geworden, waren de gasten het park in gewandeld.

— Luister — Simon! Jij noch ik — wij zijn geen van beiden op dit oogenblik in staat..... om helder te denken en te spreken. Daarom — laat je verbidden..... neem geen overijld besluit. Geloof me..... het was..... ik was..... ik kon niet anders...

— Jij — kon niet anders? vroeg hij, ruw.

— Ik was veel jonger..... toen. We waren allebei jong..... te jong — dat zie

ik nu, om ons volkomen rekenschap te geven van alles.

— Jij kon — niet anders, herhaalde hij nog eens. En daarom nam je mij maar ? Mij, den sul — den goedbloed..... Ik zou het potje wel dekken — ha-ha-ha !

Groote God..... hoe moet je mij wel minachten — dat je zoo'n verachtelijk spel met me dorst spelen..... Hoe gelogen was alles. Jegens mij — altijd even hooghartig en op een afstand. Niets kon je verwarmen — je inniger doen voelen — en onderwijl was je je bewust..... de minnares te zijn geweest van een ander..... de hoer van een goj.

— Simon !

't Klonk als een wanhoopskreet.

— Simon — verlaat me niet — niet nu. Bedenk — bedenk..... Morgen zou het onze trouwdag zijn..... ik zou niet kunnen.....

— Jij — jij..... ! Armzalig, egoïst wezen !
En ik dan..... ? Ben ik dan van ijzer ? Is
dan mijn gevoel — mijn leven bestand
tegen..... tegen..... jouw..... tegen jouw
opvatting van liefde en huwelijk ?

O — o ! O God ! Had me..... had me
afgewezen, had me uitgelachen..... had
me bespottelijk gemaakt voor ieder ander...
Dat zou ik hebben verdragen. Dan nog
zou je menscheijk hebben gehandeld, vergeleken
bij nu..... den laatsten dag.

Nee — nee — néé !

Hij stond op, doch greep met beide
handen het tafeltje tot steun. Nee — ik
kan niet..... het kan niet !

Ik zou me zelven moeten verachten —
voor me uitspuwen.....

Ik zou het niet kunnen..... je morgen
in liefde aannemen als mijn vrouw, voor
het oog van God en van de menschen.....

Misschien..... ha-ha..... misschien.....
ziet hij ons..... ha-ha..... gelukkig paar
voorbijrijden..... en lacht hij me uit.....

— Simon !

— Waarom niet ! grijnsde hij, bleek.
En verder — wij op reis.

Jij — vervuld van gedachten van.....
eh — en van liefde voor hem..... ik ver-
schroeiend onder de bitterste zelfver-
achting.....

Zoo zal het blijven..... waarheen we
gaan..... wáár wij zijn.....

Hoe zou ik met je..... kunnen leven.....
je elken dag zien — met je spreken ? Wat
al gruwelen..... mijn wittebroodsweken.....
O — wat 'n misselijke lafaard zou ik mij
gevoelen naast jou.

Hij viel terug in zijn stoel..... hoofd
op tafel..... Zoo bleef hij liggen..... als

uitgeput..... zonder geluid te geven.....

Rosa had zich geen illusies gemaakt omtrent Simon's opvatting van haar vroegeren omgang met Willem Burgerink — maar zelf niet overgevoelig zijnde was het nooit in haar opgekomen dat hij het zoo overdreven zwaar zou kunnen opnemen. Daarom verraste haar nu zoo onaangenaam, zijn optreden jegens haar — en nog meer zijn uitputting. Wel zei haar verstand, dat een gevoelige natuur als de zijne verschrikkelijk moest lijden..... om zich zoo te uiten en te laten neerslaan.

Als hij het zich eens zoozeer aantrok..... dat hij ziek werd — ernstig, ziek, peinsde ze. Als hij eens stierf? Dan, wég met deze huwelijkskans..... Of als hij eens bij zijn dreigement bleef en, ziek of niet, kort en goed met haar brak — zonder een reden op te geven?

Als hij — als hij..... ? Hij kon zooveel doen..... en zij, niets tot verweer. Geen woord zeggen zelfs.

Al rumoeriger werkten die vragen in haar hoofd..... zonder antwoord — zonder eind. Toen plots het klare besef haar zei, dat hij daar nog steeds zoo lag en misschien hulp behoefde.

Waar waren de kinderen nu ? Waren die maar niet weggegaan, toornde ze tegen ze. Als die stil hun ijs hadden gegeten, dan had de dag kalm langs gegleden, net als de vorige dagen waarop ze zoo zeker elke verklaring had ontweken.

Toch mochten de meisjes nu niets merken.....

Nu rustte een wijle haar blik — bijna moederlijk — op Simon. Ze vond het vreemd — die zwijgende rust.

Zou hij slapen ?

Tingelingelingeling — tingeling — tsjing
tsjing — tingeling..... !

— Dag, Ro !

— Dag, groote zus !

— Waar zijn de dames wel geweest ?
Reken er op dat pa alles te weten komt.

— Niet vergeten, hoor..... wat is er
met Simon aan de hand ? Vlug schoof Jetty
de fiets opzij en stoof op haar zwager af.

— Maak nou geen overbodige drukte
alsjeblieft. Hij is al een heelen tijd erg
overspannen — hij werkt misschien te
hard.....

— Sim — Simon. Selly's lyrisch stem-
metje drong zich tusschen de beide zuster-
stemmen ; de jongste tweeling sloeg haar
arm om zijn hals en trachtte zijn hoofd
op te beuren. Waarom heb je niet dadelijk
hulp gevraagd ? Had zijn polsen en slapen
afgewasschen. Zal ik water halen ?

Hij richtte zich op, den blik van het jonge, deelnemend gezichtje voor hem ontwijkend.

— Ben je niet lekker, Sim? Ja — je ziet bleek!

— Dag, Selly. Is Jetty bij je?

— Ja, Sim! Is er wat?

— Nee — niets..... ga je gang maar!

Opstaand, schudde hij zijn colbert in de plooi en zette zijn hoed, die naast hem op een stoel lag, op. Hij beefde..... moest zich aan het tafeltje vasthouden.

— Ik zal een rijtuig bestellen — we gaan maar rijden, zei Roos, nu bezorgd doend.

— Neen — dank je! Ga jij met de kinderen naar huis — ik neem de tram. Hier, Jetty, betaal jij fietsen en vertering..... ik ga al.

— Dag, Sim!

— Dag, Sim !

— Beterschap, hoor !

— Dag, schoonzusjes.

— Dag !

— Dag !

Hij drukte ze beiden de hand — dan liep hij door, van Rosa vergezeld. De meisjes brachten de fietsen weg. Bij het hek bleef hij even staan.

— Nu, adieu — ga naar de kinderen !

— Van avond kom je zeker niet, Simon ?

Misschien als je wat beter bent.....

— Nee-e ! kreunde hij.

— En — en.....

— Ga heen, Roos — laat me gaan.....

Ik wil alleen zijn — laat me met rust. Rusten — rusten..... Mijn hoofd..... het bonst..... ik denk, dat ik gek word.....

— Ik — ik ga met je mee !

— Nee — laat maar — adieu !

— Simon.....

Hij stapte reeds voort..... met gebogen hoofd.....

Net als voor veertien dagen, dacht ze — en ze keek hem na. Maar, zoo min als dien avond — wendde hij zich nu nog eens om.

Verwijtend knaagde het in haar. Waarom moest ze ook iets vertellen, waarom had zij zich de waarheid laten ontwringen ? Had ze het er maar op laten aankomen..... Wellicht — hij — zoo hoogzedelijk en zoo eenvoudig.....

— Ro — gaan we naar huis ?

IV.

De familie zat reeds aan tafel. Men middagmaalde vroeg, dezen keer ; Simon werd niet meer thuis verwacht voor den eten.

— God zegen — daar is Simon ! riep moeder geschrokken door zijn onverwacht binnenkomen. Wat is d'r an de hand — waarom zie je zoo bleek ? Is d't wat met je gebeurd ?

— Een glaasje teveel, Sim ? schertste Rebecca.

— Is — mijn kamer..... klaar — Ik — ben zoo — moe.....

— Zeg dan eerst — wat 't met je is —

waarom ben je zoo vroeg thuis? drong moeder aan.

— Och — niets!

— Och niks — wat is och niks!

— Goeie nacht!

— Goeie nacht en 't is middag! Is 'r dan niks uit die jonge te krijge? Jacob, wekte ze haar halvesuffenden man op — Jacob — hij zeg goeie nach!

— Laat 'm zeggen — misschien gaat-ie naar bed — filosofeerde vader, plots opgeschommeld uit 'n lekker namiddag-roesje. De tafel-conversatie liet hem onverschillig. Des middags zat hij gewoonlijk een half uurtje in café te bitteren, voor den maaltijd. Maar, eenmaal thuis, moest er gegeten en niet gezanikt worden, was zijn stelregel.

— Jij ben mesjokke, verweet zijn vrouw hem. Zie je dan niet — je kind daar staan?

Hij heeft op z'n beenen en-ie zegt goeie nacht.

— Nou, goeie nacht, goeie nacht!

Simon ging de kamer uit, stommelde de trap op.

— De jongen is doodziek — of d'r is wat anders met 'm en mijn wil-ie niks zegge, klaagde moeder.

— 't Zal wel goedkomen, suste Rebecca.

— Wat mot 'r goedkomme? Jij sjmoest d'r gemakkelijk over. Ga tenminste met 'm mit — Jacob. Ga tenminste na-bove. Hoor eve an de deur..... Uit die jongen kan me niet wijs worre..... en zoo'n man blijf zitte as 'n zoutpilaar.....

Ongeduldig haalde de vader de schouders op. In zijn half-dronken brein begon het te dwarrelen, dat zijn vrouw was kindsch geworden. Waarom wilde ze hebben dat hij dien grooten jongen als een kind naar bed bracht en toedekte?

— Een groote kerel, morgen trouwt-ie, dat is waarachtig geen kind meer, mopperde hij.

Toch ging hij even naar boven. Hij vreesde, zoo hij niet ging, den volgenden ochtend reeds voor dag en dauw zijn vrouw te hooren verwijten, als de jongen gedurende dan nacht een beetje kiespijn of hoofdpijn had gekregen : „Zie je wel — het was jou gisteravond ook te veel evetjes na-bove te gaan ; orrenemmis lig 't kind nou te krepeere van de pijn”.

Gedwee legde hij mes en vork neer en schommelde, half op den tast, naar boven. Twee minuten later was hij weer beneden.

— Nou — nou ? ondervroeg moeder hem angstig, met mond en oogen.

— Waas-isj-fiel..... ! stootte hij onverschillig uit. Hij schoof met breed gebaar aan tafel en stopte zijn mond vol.

— Noe — uit jou wor m'n ook niks wijzer.

— Ehm — h'm — — knorde hij met vollen mond, hij wil niet open doen — laat 'm serijse..... mot-ie zelf weten. Hij heb toch goeie nacht gezegd — laat-ie dan slapen.....

* * *

Zich om en om gooierend van koorts en zenuwachtigheid, doorwoelde hij het bed, slaand en schoppend van woede en vernielzucht. Zonder ophouden voelde hij een ondragelijk, als moker-bonzend pijnen in zijn hoofd.

De waterkracht ledigde hij driftig, glas na glas, met gulzig slokken. Maar het water verkoelde hem niet. Elke druppel scheen in zijn lichaam te verstoomen. Hij werd er benauwd van.

Zijn lichaam, alles werd warmer; het bed, de atmosfeer, de geheele kamer. Het was hem, als brandde er vuur onder zijn ledikant.

Toch vervaagden pijn en smart uit zijn denkvermogen, zijn verbeeldingskracht. En helderder dan ooit zag hij voor zich, de gebeurtenissen der laatste dagen.

Duidelijk en scherp omljnd zag hij háár, zijn Roos. Hij zag haar rustig-mooie gezicht. En, zelfbewust als altijd, blonken hem haar groote, blauwe, hartstochtlooze oogen tegen, oogen die, zoo rein-onschuldig, een kind konden hebben toebehoord.

Ze hadden hem behoord, den eersten dag dat hij haar zag, die heerlijke, wijze oogen.

Hij zag het beeld zijner zinnen en het was hem, als sprak hij er tegen.

— Roos — ben jij het? Hou je van me?

De kalme oogen in dat koel gelaat knikten hem toe, zooals zij zoo dikwijls hadden gedaan.

Maar nu zag hij plotseling een schaduw langs haar gezicht trekken; nu was zij, zooals hij haar eenige uren geleden had gezien.

Het hoofd neergebogen, de oogen be-
traand. Van berouw? Misschien ook niet. Wellicht schreide zij slechts van spijt dat hij haar tot zelfbeschuldiging had genoodzaakt. Ja, van spijt.

Heviger dan tevoren laaide weer de woede in hem op. Hij sprong het bed uit. Hij wilde niet blijven liggen, met het beeld voor zich van háár, die niet van hem, doch van een ander was. Het was hem, als wilde zij bij hem komen, als lag ze reeds naast hem. Dan moest hij óók merken aan haar, het wezen van dien ander, van wien ze was geweest, van wien ze nóg was.

Hij rukte de ramen open. Frissche lucht stroomde verkoeling binnen.

Een schoone nacht zweefde in blauwgrijze pracht boven en om de aarde. Diep violen-blauw welfde zich machtig en rein over de slapende menschheid, vonkend met millioenen geel-bleeke sterren, als zoovele oogen der Goddelijkheid.

De maan, stil en grootsch, blonk als een verre wereld vol vrede en licht — een wereld zonder aandoeningen en zonder hartstochten.

Simon blikte op, vrede willend, vrede zoekend.

De maan, dat kalm-mooi aanzijn, dat waarlijk rustige en volmaakt passielooze, de maan deed hem denken aan Rosa.

Zoo was *zij* óók. Zoo was zij altijd tegenover hem geweest, koel en zonder hartstocht, om hem te beliegen met haar blan-

ken lach, met haar onschuldige oogen.

Zoo was zij geweest, tot heden toe ; nu wist hij beter.

Doch nu was het te laat ; morgen zou ze de zijne zijn.

Hij sidderde.

Neen — neen. Niet zal zij de zijne wezen..... maar *hij* zal van háár zijn. Dan — zal ze niet meer behoeven te zwijgen, te liegen en onschuldig te lachen. Dan is hij aan haar overgeleverd — aan handen en voeten gebonden, voor zijn leven lang...

O God..... overgeleverd aan haar — — aan een meid — — de maitresse van een goj. Snijdend gilde het in hem op : Lafaard ! Lafaard..... !

Laf !

Een lafaard zou hij zijn — een honderdvoudige lafaard. Hij *mocht* niet met haar trouwen — hij mocht niet meeliegen — dien

grooten leugen. Hij mocht zich niet overleveren — zijn leven en toekomst, zijn weten, willen en kunnen, aan haar. Mocht zich niet geven aan de vrouw, die het heilige dat diep in hem leefde — zijn liefde voor de oude traditie, met voeten had geschopt.

Neen — neen !

Hij — jood door zijn innig gevoel voor zijn volk, jood door zijn afkomst en lijden, mocht zich niet in een heilig huwelijk vereenigen met een ontuchtige jodin — die gezondigd had met een onbesnedene.....

Door met haar zich in den sluier te hullen, onder de Choppa, zou hij zelf den spot drijven met het mooiste in hem — met wat hij als jood het meest had te eerbiedigen. Zou hij honen — — de heiligheid van zijn Godsgevoel.

Ontzetting greep hem aan. Beide han-

den grepen in zijn haren — hij trok ze uit, in wanhoop en angst. Wat moest hij doen..... ?

Dan — toch maar *gaan* ? Hij had nog eenige uren voor zich. Gauw — geld bijeengezocht, wat kleeren gepakt — en dan voort — met den eersten trein naar Vlissingen. Dan — met de ochtendboot naar Engeland. Daar — zou hij wel zien.....

Hij weifelde..... Zou Amsterdam, Holland, de menschen en de wereld — zou al wat hem kende hem dan niet verachten als een lafaard..... die vlucht ?

Alweer — dat woord. Lafaard — lafaard !

Ja — een lafaard — maar dat zou hij dan slechts voor de menschen zijn, niet voor zichzelf. *Hij* wist *béter*. De menschen — die wisten niets.

Als hij bleef — dan eerst was hij een lafaard — en erger. Een heiligschenner,

een leugenaar, een ploert — alles wat leelijk en min is. Ofschoon — dan weer — zou hij dat slechts voor zichzelf alleen zijn, daarvan zouden de menschen niets afweten. Dat was hij dan voor eigen Ik.

Weg, valsche gedachten — — vuile verleidingen. Wat kan hem 's wereld oordeel schelen — — hij moet rein zijn in eigen oogen. Dát wilde hij — dus voortgemaakt en opgestapt.

Het laatste vonkje energie flikkerde in hem op — en hij scheen vastbesloten. Hij zou *gaan*.....

Hij bleef. Zijn man-kracht verzonk en hij werd weer geheel zwakkeling.

Een zacht kreunen ontkroop zijn borst ; zijn armen vielen slap langs hem neer. Het hoofd zakte voorover. De oogen — zich even sluitend van uitputtende vermoeienis, openden zich weer — — doch

moe en lusteloos. En — een ziekelijk verlangen naar rust — golfde in hem op.....

Rust — rust — — verlangde hij. Niets dan rust.

't Verlangde in hem — zich neer te vlijen, de moe-zieke leden uit te strekken — op zijn bed.....

Rust wilde hij — enkel rust.

Hoe heerlijk — hoe begeerlijk boven al, moest het zijn, snikte het in hem — zich te kunnen overgeven aan dat al-vergeten, die al-verzuchting — — die de slaap is. Dien te voelen komen, als een zachte, streelende moederhand.

— Rust — rust.

Rust voor zijn moede leden, zijn sidderende beenen. Rust voor zijn hoofd, voor die hel, waarin het gloeide en bonsde.....

Nu schreide het in hem naar een liefde-

hand, die hem tot ruste kon streelen. Naar haar koele zachtheid, die zijn voorhoofd zou verfrisschen, zijn brandende handen koelen. O — zoo'n liefdehand.....

Hij zakte — door oververmoeidheid geheel zonder weerstand, op zijn bed neer..... En — in zalig vervlieden naar verre dreven, doorvoer hem een wellustadem.....

Den volgende dag trouwden zij.

Dure Tijden, Goedkoope Boeken.

Verder verscheen bij de Firma L. J. VEEN
te Amsterdam in de

SERIE: UREN VAN ONTSPANNING:

Prijs per deel f 1.75.

1. Bertha van Suttner. **Martha's Kinderen**,
vervolg op „De Wapens neer”. *Twee deelen.*
2. Louis Couperus. **Majesteit**, geïllustreerd.
Twee deelen.
3. Edward Stilgebauer. **Inferno**. *Twee deelen.*
4. Louis Couperus. **Psyche**. *Een deel*
5. Jeanne Reyneke van Stuwe. **De Heer van
de State**. *Twee deelen.*
6. Stijn Streuvels. **Vlaamsche Veretlsels**.
Een deel.
7. Louis Couperus. **Noodlot**. *Een deel.*
8. Louis Couperus. **Fidessa**. *Een deel.*
9. Is. Querido. **Melvina**. *Een deel.*
10. Oscar Wilde. **Het portret van Dorian
Gray**. *Een deel.*
11. Olive Schreiner. **Droomen**. *Een deel.*
12. Louis Couperus. **Extaxe**. *Een deel.*
13. Frits Leonhard. **Onder de Schooiertjes**.
Op en om de eilanden. Prijs f 1.90.

Dure Tijden, Goedkoope Boeken.

VEEN'S GELE BIBLIOTHEEK

Prijs gebonden f 1.10 per deeltje.

1. Stijn Streuvels. **De Oogst**, 6e druk.
5. Stijn Streuvels. **De Werkman**, 2e druk.
8. Johanna van Woude. **Een verlaten Post**.
9. Stijn Streuvels. **Een beroerde Maandag**.
10. Jeanne Reyneke van Stuwe, **Vóór zestig Jaar**.
13. Stijn Streuvels. **Mijn Rijwiel**.
14. Anna van Gogh—Kaulbach. **De Schuld**.
15. Jeanne Reyneke v. Stuwe. **Met den Handschoen**.
16. Joh. W. Broedelet. **Artistenleven**.
17. Marie Metz—Koning. **Het Wonder**.
18. Stijn Streuvels. **De Aanslag**.
19. Jeanne Reyneke van Stuwe. **Circusleven**.
20. Eline van Stuwe. **De kleine Mensch**.
21. Kooy—v. Zeggelen. **Indische Mysteriën**.
22. Jeanne Reyneke van Stuwe. **Arm Leven**.
23. Jeanne Reyneke van Stuwe. **Trouwplannen**.

Verder zal in deze serie volgend jaar verschijnen van:

HÉLÈNE SWARTH. **HERMELIJNTJE**.

L. J. VEEN — Uitgever — AMSTERDAM.

Dure Tijden, Goedkoope Boeken.

WERKEN VAN MELATI VAN JAVA.

Prijs per deel *f* 1.75 ingen.; *f* 2.50 gebonden.

Een eenige dochter.

In eigen huishouding.

Het viooltje van St. Germain.

Het boschmeisje.

Eigen Schuld.

Michaël de Zanger.

Van dezelfde schrijfster verscheen:

Toch één *f* 3.50 ingenaaid; *f* 4.50 gebonden.

Koninginnen met en zonder kroon
f 2.90 ingenaaid; 3.90 gebonden.

